NADİYE AHMET

NUR TANELERİ

ÖYKÜLER

SOFYA – 2000

Nur tanelerim – torunlarım

Aylin, Eva ve Cem'e

kapak: **NADİ AHMET**

1931 yılında Eskicuma'nın (Tırgovişte'nin) Gagovo köyünde doğdu. İlk ve orta okulu köyünde, liseyi de Popovo kasabasında tamamladı. Yüksek öğrenimini "Yüksek Toplumsal Bilim Akademisi"nin ekonomi bölümünde yaptı. Gazeteciliğe Sofaya'da yayınlanan çocuklara ait "Eylülcü Çocuk" gazetesinde başladı. Çocuklara olan sevgisini bağrında sımsıcak tutması için sekiz yıl gazetede çalışması yeterliydi. Gazete kapatılınca Sofya Radyosu'nun spikerlik yarışmasını kazandı ve Türkçe masasında 20 yıl çalıştı. Okurların karşısına çıkan ilk çocuk kitabı 1964 yılında yayınlanan "Mavi Kordelalı Güvercin" dir. Onun ardından 1965'de yayınlanan "Güldali" adlı uzun hikayesini ve 1966'da yayınlanan "Solmayan Karanfil" kitaplarını okurların beğenisine sundu. Öyküleri Bulgarca dergi ve derlemelerde de yayınlandı. Eserlerinde sade ve akıcı bir dil kullandı. Şimdi Sizlere yeni öykü kitabını – NUR TANELERİ'ni en içten sevgilerle takdim ediyor.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER 4
SİNCABIN İNTİKAMI 5
MUAMMA 10
PAPAZ ERİĞİ 14
ERKEKLER KORKMAZ 18
MAYA İLE EVİŞ 21
SUÇLUYU YAKALATAN KARPUZ 26
GERÇEK BİR MASAL 30
DOĞANIN CİLVESİ 35
ANNENİN NİNNİSİ 41
YİRMİDE GELEMEM, YİRMİİKİYE KALAMAM 47
APARTMAN OKULU 52
BİROL'UN CENNETİ 57
KIZ KAÇ YAŞINDA 64
HİDOŞUN HOBİSİ 69
KİM HAKLI 73
AKLI BOYUNDAN BÜYÜK 79
KÜÇÜK KONUK 82
DİŞLERİN DÜNYASI 86
MÜZİKSEVER AYI DAYI 89
HANIMAĞA 94
NOTALARIN İSYANI 97
KARAYILAN 101
ÇOBANCIK 106
ÇİRKİN ÇİÇEK OLUR MU 111
CEZALARIN EN BÜYÜĞÜ 116

SİNCABIN İNTİKAMI

Çalışkan bir öğrenciydi Osman. Daha okuldan eve döner dönmez derslerinin başına çönüyordu. Pencere önündeki masaya oturup, hem doğayı gözlüyor, hem öğrendiği dersleri anlatıyordu. Belleği pek keskindi. Dersi bir defa okudu mu, onu ezberlemiş deyiver.

Ağaçlar nerdeyse bahar açacaktı. Ormandaki kuru dalları, çürük ağaçları temizleyen o rüzgar esiyor mu esiyordu. Bahçe içindeki çam ağacı da secde ediyordu. Aaa, şu dallar arasına sığınan neydi? Eveet, bildi, tanıdı orman arkadaşını Osman. Sümek kuyruklu Sincaptı bu. Osman ağzıyle bir cıvıltı sesi çıkarttı. Bir kez, iki kez derken Sincap kulak kabarttı. Üçüncü kez de yapınca Sincabın gözlerini yakaladı. Elindeki cevizleri birbirine vurdu, şakırdattı. Sonra pencerenin dış tarafına tahta parçasıyla yaptığı üçgen hücreye bir

ceviz yerleştirdi ve pencereyi kapattı. Sincabın sivri gözünden bu hal kaçmamış meğer. Öteki derslere de bakayım derken Osman, çatık kaşlarını asmış, iyice dalmıştı. Bir sıra bir takırdıdır geldi kulağına. Ne görse beğenirsiniz: Sincap pencereye gelmiş cevizi yemeye çalışıyordu uzun diliyle. Bir yandan da Osman'a bakıyordu bir gözüyle.

-Sümek kuyruklum benim, çok mu acıkmışsın? Ben sana artık her sabah kahvaltılık birer ceviz bırakırım yemliğine.

Sincaba bunları söyledikten sonra gidip tavandan ceviz sepetini aldı, görünmeyen bir yere sakladı. Bir gün, beş gün derken ceviz ziyafeti Sincabın pek hoşuna gitti. Osman eğer sabahtan okuldaysa, cevizi öğleyin koyuyordu. Şayet öğlenden sonraysa, sabah koyuyordu. Bu olay Sincap ile Osman arasında sessiz bir "sözleşmeydi" bir bakıma. Ne Sincap arkadaşlarına bunu fısıldıyor, ne de Osman anababasına veya başka birine söylüyordu. Bu, böylece aylarca devam etti. İyi ama bir gün öğretmen öğrencilerini

birkaç gününe geziye götürdü. Bir çok şehir dolaştılar, güzelden güzel yerler gördüler. Osman hatta ayrıca bir not defteri yaptı, ona her ziyaret ettiği yeri bir bir kaydetti. Tabii, eve dönünce gördüklerini kardeşine, annebabasına, babaannesi ve büyükbabasına dahi anlatacaktı ya. Osman'ı bu gezi sanki başka bir kişi yaptı, onu bambaşka bir hayal alemine götürdü. Coşkusunu zaptedemiyordu. Kılavuzlarını hiç arasız soru yağmuruna tutuyor, cevapları da sanki bilgisayar misali belleğine kaydediyordu. Yeni yeni bilgilenmesi, yeni yeni izlenim edinmesi Osman'ı adeta kanatlandırdı, ona okulu, evi, hatta Sincabı bile unutturdu. Bu değişikliği eve dönünce onda herkes sezdi. Kardeşi ağladı bile.

-Ağabey, beni niye götürmedin bu geziye? diyerek içini çekti.

Ansızın Osman'ın aklına sümek kuyruklusu damladı:

-Vay, netti acaba bensiz? diye düşündü.

Koşuyla odasına çıktı.

“Güneş giren yere hastalık girmezmiş” derler ya. Annesi de oğlunun odasına güneş dolsun diye pencereleri ardınadek açmıştı.

Osman önce sümek kuyruklusunun “yemliğine” bakttı. Bomboştu. “Elbette!” dedi kendi kendine. “Bizim gizli sözleşmemiz dört göz arasındaydı ya. Benim sümek kuyruklu arkadaşıma böyle böyle…kime diye bilirdim.”

Ve pencereyi kapatıp öğretmeni gibi masanın iki karşılıklı tarafına tutunacak oldu. Tutunduğu gibi de ellerini çekti. Eğilip baktı. Bir de ne görsün?

-Nedir bu hal? Bu kötülüğü bana kim yapabilir?

Dedi ve bilgisayar belleği gözüönüne hemen bir tablo serdi.

-Bana bir yere gideceğini bildirmeyeceksin ha?

Diyen Sincap ceviz yerine masanın iki karşılıklı yanını adeta bir törpüyle yontar gibi yontmuştu.

Böylece Osman’dan intikamını almıştı.

Mart 1999.Gorna Banya

MUAMMA

Sen hiç oruç tuttun mu? Tutmadıysan, muhakkak tut. O oruç tuttuğun ilk günü, yaşamın boyunca hiç, ama hiç unutmayacaksın.

Bakın Oktay'ın ilk oruç günü nasıl geçti:

Dedesi Oktay'a orucu çok çok anlatmıştı. Bir akşam o törenli iftar sofrasında Oktay dedesine yalvarırcasına konuştu:

-Dede, yarın ben de oruç tutmak istiyorum. Sahura beni de kaldırmayı unutmayacaksın, değil mi?

Dedesi gülümsedi, byıklarını şöyle bir sıvazladı ve cevap verdi:

-Olur, tabii!

Davul sesini duyunca Oktay hemen yatağından fırladı. Gözlerini yumrucaklarıyle ovuşturdu ve öteki

odalardan bir kıpırtı belirtisi duymak için kulak kabarttı. Bu sırada davulcunun söylediği mani geldi kulağına:

Oktay amca, evde misin,
tilki gibi inde misin,
sana bir mani söyler isem,
kalkıp bana ikram verir misin?

Evet, dedesi de unutmamiştı.

Sahurdan sonra Oktay uykusunu sürdürdü. Kuşluk vakti uyandığı zaman artık uykusuna kanmıştı. Arkadaşlarıyla buluştu, konuştu. Oynadılar, övündüler. Oktay'ın en büyük sevinci oruç tutmasıydı. O da bununla övündü. Bazı şakacılar onu aldatmak istediler, kendisine çekirdektir, simittir sundular. Oktay sık sık yutkunsa da, midesini bomboş hissetse de, elini uzatıp almak şöyle dursun, duymazlıktan geliyordu. Hatta bir sıra canı bile sıkıldı, kızar gibi oldu.

-Utanın ayol, günahtır, Allah'tan korkunuz yok mu?

Bu sözleri dedesinden duymuştu. Şimdi de yeri gelince hemen taşı gediğine koydu ve bıyık altından gülümsedi…

Nerdeyse iftar zamanı yaklaşıyordu. Oktay bir sıra koşa koşa eve geldi. Anneannesi kolaç /lokma/ pişiriyordu. Zira günlerden perşembe, yani cuma akşamıydı. Başka bir sözle ölmüşleri anma gecesiydi. Oktay hemen atıldı:

-Anneanne, nolur, bir tanecik alabilir miyim, dedi.

Anneannesi biraz düşündükten sonra konuştu:

-Al, yavrum, al. Ama şimdi yeme. Bak, minarede kandillerin yanmasına daha yarım saat var. Kolacını al ve kandiller yanınca ye! Tamam mı?

Oktay kolacını bir peçeteye sarıp, koşa koşa cami karşısındaki yokuşa vardı, yeşil çimene yaslandı ve gözlerini şerefenin iki yanına asılan ampüllere dikti.

Ara sıra önündeki papatyalardan bir tane koparıp beyaz kirpiklerini bir bir çekiyordu:

-Yanacak, yanmayacak, yanacak, yanmayacak…

Tam "yanacak" diyecekti. Hayretle:

-Ha, yandı, diye döküldü ağızından.

Hemen elindeki kolacı aradı. Aradı ama yoktu. Peçete bomboştu. Kolacı ne zaman yemişti? Damağında tadını araştırdı. Yok, sezemiyordu. Ağlıyarak eve koştu.

-Anneanne, ben ne yapmışım?

Oktay ne yaptığını bir bir anlattı.

Anneannesi torununu kucakladı, okşadı, okşadı, öptü ve yavaşçacık konuştu:

-Sen istemeyerek orucu yemişsin. İstemeden olduğu için geçerlidir, yani sevaptır.

Oktay hala hayret ediyordu. Orucu yemesi onun için ömür boyu bir muamma kalacaktı.

---

04. 01. 2000 Boyana

PAPAZ ERİĞİ

Sizler yeşil papaz eriklerini seviyorsunuzdur herhalde. Mutlaka seviyorsunuzdur. Çünkü bu erikleri sevmeyen tek çocuk yoktur. İşte Meltem'le Murat birer sandalye alıp yeşil çim üzerine oturttular ve erik dallarına sarıldılar.

* * *

Meltem'le Murat kardeştirler. Amma çekişken kardeş değil, birbirlerini çok çok seven, sayan kardeşler. Belki aralarındaki yaş farkı, belki de tabiatları elverirdi buna. Eriklerin çekirdeği kap tuttu mu, hemen elele verir, komşularının erik ağacına göz dikerlerdi. Etraflarına şöyle bir bakınır ve hemen ağaca

tırmanırlardı. Tabii, kimseler görmesin diye. Sonra usulcacık ağaçtan inip eve gelirler ve erikleri tuza banarak çıtır çıtır yerlerdi…

Bir yıl çocuklar için epey uzun bir süreydi. Onlar hiç anlamadan boya çekerler. Boyları uzayınca erikleri alt dallarından da toplayabiliyorlardı. Bir gün bu eylemdeyken istemez misin evsahibi kendilerini yakalayıverdi. Çocuklar kızıl bozul oldular. "Eyvah, bu rezaleti anne babamıza acaba nasıl duyuracağız?"

İvan dede kendilerine takaza etti.

-Hırsızlık iyi değildir, çocuklar, dedi.

Her ikisi de birden hopladı:

-Ama biz hırsız değiliz, dede… Biz yalnız yemek için birkaç tanecik kopardık.

İvan dede sözü daha fazla uzatmadı.

Ertesi yılı sabırsızlıkla bekledi. Bahar gelir gelmez koca ağacın dibinden süren fidanlardan bir tane çıkardı, Muratla Meltem'i bulup ellerinden tuttu ve doğruca babalarının yanına götürdü.

-İsmet bey, dedi. Çocuklar bu eriği pek çok sevdiler. Bana bir yer göster de, şu fidanı dikeyim. Bir sevap daha kazanırım, hem bizim eriği kurtarmış olurum…

Babaları çocuklarını şöyle bir süzdü. "Bu ne demek oluyor?" demek istiyordu.

Çocuklar da gözlerini süt dökmüş kedi gibi süzdüler. Gözlerinin uçlarıyle da İvan dedeye baktılar. O da daha fazla konuşmadı, daha doğrusu konuşmak istemedi."İnsan yaşamında en azından bir fidan dikmeli, yahut da bır yetim büyütmeli" diyordu dedem, dedi kendi kendine. Kim bilir daha neler anımsayacaktı ki, bu anda İsmet beyin sesi kendisini belinletti:

-İşte şuraya dikelim!dedi.

İvan dede hem kuyuyu kazdı, hem konuştu:

-Bir-iki yıl dediğin bir güne gelmez, çabuk gelip geçer. Bakarsın sizinle beraber fidan da büyümüş olur, kocaman bir ağaç olup meyve verir.

* * *

Gerçekten erik ağacı bir güne gelmedi, büyüdü. Bir kökten türeyen iki gövdeli çatal bir ağaç oldu. Bir çatal Meltem , öteki de Murat.

İşte bugün Meltem'le Murat kendi öz ağaçlarının meyvelerini topluyorlardı. Topluyor ve gerçekten yılların kelebek gibi uçup geçtiğini anımsıyorlardı.

ERKEKLER KORKMAZ

Çocuklar, sizler korkuyor musunuz?

Saitfeyzi çok, ama çok çetin bir çocuk. Hani sert, kırılmayan, zar zor kırıldıktan sonra da içi ayrılmayan cevizler var ya, işte öyle. Dediği dedik başka bir sözle. "Bu kara" dedi mi, asla başka bir renk olamaz. Ablası Ayşenur'a herhangi bir oyuncak için bütün gün "o benim" diye direniyor, dayatıyor elinden alanadek. Ama gelgelelim akşamları herkes odasına çekildi mi, Saitfeyzi bambaşka bir Saitfeyzi oluyordu. Oturup dersini çalışıyor, ödevlerini yazıyor, sade ve sade sıra uykuya gelmesin. Yatağa girdi mi, sanki onun derisi altına başka bir Saitfeyzi yerleşiyordu. Babasının odasına gitmeye ille de bir bahane buluyordu:

-Baba, ben geldim…

-Niye geldin?

-Şeeeey, susadım da….

-Peki, suyunu iç ve hemen yatağa gir!

Saitfeyzi odasına dönüyor dönmesine ama gözüne bir türlü uyku girmiyordu. Bir öte, bir beri dönüyor, sonra hemen kalkıp tekrar babasının odasına koşuyordu:

-Baba, benim tükenmezim…

-Buyur sana bir tükenmez…

Aradan beş dakika geçer geçmez Saitfeyzi tekrar babasının odasında bitiyordu:

-Baba, benim çişim geldi.

Babasının sabrı nerdeyse tükenmek üzereydi, ama sezdirmeden kibarca konuşuyordu oğluna:

-Hadi, işini gör ve hemen yerine …

-Ama yukarı çıkmam lazım.

-Lazımsa çıkacaksın. Sen erkeksin, korkuyor musun yoksa?

Saitfeyzi'nin sesi titrer gibi oluyordu:

-Yoook, korkmuyorum…..

Ve yollanıyordu:

-Baba, ben yukarı çıkıyorum. İşte birinci merdivendeyim. İkincide… Dördüncüde. Şimdi ışığın düğmesine basıyorum. Koridordayım… Baba, beni duyuyor musun, şimdi içeri giriyorum. Baba, tamam. Şimdi iniyorum… İndim işte.

-Şimdi git ve bir daha dönme. Ama önce söyle bana, bütün bu yaptıkların neden, korkudan mı? Yoksa…

Saitfeyzi kuvvet topluyor ve cesaretle konuşuyordu:

-Hayır, baba! Ben erkeğim, değil mi? Erkekler korkmaz!

-Evet, erkekler korkmaz!

Siz ne diyeceksiniz, çocuklar! Saitfeyzi acaba korkuyor muydu?

_____

MAYA İLE EVİŞ

Eviş sizler kadar bir kızçocuğu. Ne daha büyük, ne de daha küçük. O da sizler gibi kedileri çok seviyor. Ama belki sizden biraz daha fazla. Bu yüzden babası ona doğum gününde biliyor musunuz ne hediye etti? İri yarı heybetiyle kapıyı aralayıp:

-Ben geldim!

Dediği zaman Eviş hemen babasına koştu. Getirdiği hediyeyi kucaklamak istiyordu, ama bir başka, bir tuhaf oldu. Elindeki bildiğimiz sıradan bir paket değil de, süslü püslü bir sepetti. O kestaneyi andıran gözlerini, hanımsı ellerini açtı ve öylece dondu kaldı. Sonra sepetin öte tarafına geçti. Bir de ne görsün! Kendisine maviş maviş bakan, küçümencik karamtrak kulaklarını dikmiş bir siyam kedisi! Hayreti arttıkça

arttı. Hemen başını okşadı. Kedi başını sepete soktu. Hepsi bir ağızdan gülüştü. Şimdi Eviş aldı sepeti eline, süsü çarçabuk bozdu ve el kadar yavrucağı bağrına bastı. Kedi nemli burnuyle Eviş'in elini "öptü".

-Baba, hediyemin adına ne diyeceğiz?

-Senin doğum gününde geldiğine göre…

-Evet, adını ben koyacağım. Doğduğum ayın adını taşıyacak, tamam mı?

-Demek Maya!

Maya ailenin pek nazlı kızı oldu. Nazlı olduğu kadar da terbiyeliydi ama. Yemeği özel: "Kiti-Ket", "Uiskas" kedi mamaları. Eviş'in yediği yemekler onu hiç ilgilendirmiyordu. Sofra konmuş, sofrada balık varmış, onun umurunda bile değildi.

Maya da sizler gibi, sevdiğini çok seviyor, sevmediğini hiç mi hiç sevmiyordu. Eviş'in sevilmeyen arkadaşları, kendilerini ne kadar da sevdirmeye çalışsalar, sevdiremiyorlardı vesselam. Yetişkinlerimiz "Zorla güzellik olmaz!" dememişler nahakyere…

Böylesi biri geldi mi, Maya hemen öteki odaya sivişiveriyordu. Kürsü üzerine, kalorifer üstüne, müzik setine çıkıyor, yatak altına gizleniyor, hatta buz dolabının üstüne sıçrayıp, etrafı oradan gözlüyordu.

Eviş bu yaz bir defasında velileriyle birlikte haftaarası tatiline gitti. Maya'yı ise kuzini Aylin'e havale etti. Aylin kapıya geldiği zaman Maya eşikte bekliyordu. Aylin kapıyı açmaya çalışıyor, oysa "Miyav-miyav", yani "Buyur,buyur" diyordu. Aylin içeri girdi, tabağın birine mama, ötekine su koydu. Sonra bir öte, bir beri bakındı ama Maya'yı ortalarda göremedi. Boş ver, dercesine elini savurup çıkıp gitti. Aklından da "zaten beni sevmiyor" dedi. Ertesi gün yine geldi Aylin. Lakin bu kez Maya kapıda beklemiyor, kendisine "buyur" da demiyordu. Aylin içeri girip, etrafa şöyle bir gözattı, Maya'yı hiç bir yerde göremedi. Mamasını, suyunu koydu, tuvaletini değiştirdi, sonra oda oda gezip dolaştı, "Maya, Maya " diyerek o güzeller güzeli kediyi araştırdı. Ne yatak altı kaldı bakmadık, ne de divan ve koltuk altları. Yokoğlu

yok! Tam kapıyı kapatacaktı ki, aklına bir şey damladı, döndü. Tekrar teker teker her tarafı aradı. Biraz önce gözünün kuyruğuna ilişmişti: Bir koltuğun üstü şiş şişti. Gidip eliyle "bir düzleyeyim" dedi. Elinin altındaki örtü kıpır kıpır etti. "Eyvah!" Belinledi. Örtüyü çekip aldı. Ne görse beğenirsiniz: Maya şöyle upuzun uzanmış yatıyor. Yatıyor ama tüyleri birden ürperdi, o mavi gözleri birer kıvılcım olup ışıl ışıl ışıldadı. Ne dehşet bir manzara! Aylin de ürperdi. Çarçabuk toparlandı, kendini dışarı attı. O gece gözüne uyku girmedi. Acaba ertesi gün Maya'yı nasıl bulacaktı? Kedi kendisine nasıl sürprizler sunacaktı? "Korkunç rüyanın sonu hayırmış" demezler mi? Ertesi sabah Aylin telefon sesiyle uyandı.

-Biz geldik, dedi Eviş.

-Vay, ne iyi ettiniz, çok sevindim.

-Benim sana anlatacaklarım var, hadi, çabucak gel!

-Benim de sana…

Eviş telefondayken, Maya kendisine nasıl sürpriz hazırlamış, biliyor musunuz?

Yatağını toplamak Eviş'in en sevmediği işlerden biriydi. Maya telefonda kendisinden bahsedildiğini sezmiş olacak ki, Evişin yatağına girmiş, başını yastığa koymuş, güya mışıl mışıl uyuyormuş. Eviş yatağa yaklaştı, şaşırdı:

-Benim tatlı bebeğim, benim kokumla mı uyuyorsun? deyip Maya'yı kucakladı.

Kedi de sahibini özlemiş olcak ki, sevgisini Eviş'in yüzünü yalamakla ifade etmişti.

_____

SUÇLUYU YAKALATAN KARPUZ

Hasan Kumburgaz'da çadırın gölgesine oturmuş, sattığı karpuzların hesabını yapıyordu. Bugün elli karpuz satmıştı. Tartmıyor, göz kararına, yahut da toptan satıyordu. Bir tane alırsan yüz bin lira, diyordu. Toptan altı tane alırsan, hepsini beyüz bine veriyordu. Parmaklarıyle hesaplasa da, yanılmıyordu. Matematiği kuvvetliydi. Müşteriler de seviyorlardı Hasan'ı. Gözleri yeşilimtrak ve canlıydı. Konuşkandı da hani, sevdiriyordu kendini. Beş kardeşin en büyüğüydü. Babasıyle ikisi kazanıyordu ailenin ekmeğini. Okula bu yüzden gidemiyordu. Ama "okumayi yazmayı ne pahasına olursa olsun öğreneceğim" diyordu. Önce rakamları öğrenmişti. Bu gege gibi olan "bir" demekti.

Yanına bir de kuş yumurtası resmi yapınca “on” oluyor, diyordu.

Yürekli, metindi Hasan. Gece bassa, karanlık çökse de korkmuyordu .Deniz kıyısı ışıklı, gündüz gibiydi zaten. Gökyüzünden yıldızlar sanki yere inmişti…

Bir gün istemez misin hava birden karardı. Deniz coştu, dalgalar yarışırcasına birbirini kovalıyordu. Şimşek kılıçları gökyüzünden hızla inip denize saplanıyordu. Kendini aldırmış, bu korkunç manzarayı seyrederken ansızın bir araba frenledi. Ve ardından bir gümbürtü duydu. O anda Hasan kulübenin arka tarafına sinmişti. Belki de gök gürültüsünden ürkmüştü. Merak etti. Bir de ne görsün! Yabancı plakalı araba sahibi arabasından inenedek öteki çekip gitmişti sağanak yağmurun altında. Hasan oturduğu yerden olayı izledi ve giden arabanın plakasını önündeki karpuza resmetti. Yabancı plakalı araba sahibi kulübeye doğru hızlandı, yaklaştığı zaman Hasan da ayağa kalktı. Elle,kaşla gözle birşeyler anlatmaya başladı. Hasan pek pek

anlamadı söylediklerini ama “he” dercesine başını salladı ve “arabaya göz kulak olurum” dedi.

Yabancı gider gitmez müşterinin biri geldi. Hasan “ayağı uğurluymuş meğer” diye düşündü ve müşteriye gülümsedi. Birkaç karpuz seçip, müşteri poşetine doldurdu. O resimli karpuz da poşete girmişti. Koyarken müşteri bir Hasan’a, bir de karpuza bakmıştı. Hasan sanki suçlu suçlu konuştu:

-O yabancı arabaya çarpan arabanın plakası öyleydi, dedi.Dedi ve suçlu suçlu ekledi:

-Kaçıp gitti kerata!

-Kaçtı, desene?

-Aha, hem de arkasına bakmadan.

Hasan, karşısındaki kişinin trafik polisi Raif olduğunun farkında bile değildi.

Keşfetmek zor değildi. Araba daha ertesi sabah aynı yere gelmişti.

Bu kez olayı Hasan kulübenin önünden rahatla seyredebiliyordu.

Havada yağmur sonrası bir tazelik vardı. Deniz de sakin mi sakindi.Kıyısında karıncalar su içiyordu.

_____

GERÇEK BİR MASAL

Ayşenur minnacık, saman saçlı, pamiş bir kızdı. Annesi saçını öyle kesmiş ki, Ayşenur sarı başlı bir topuzlu iğneye benzemişti. Ama böylesi saç da pek yakışmıştı miniğe. Sokağa, çarşı pazara çıksalar hep çocuk anneleri sorucu olurlardı: "Kızınızın saçını hangi berber kesti?", "Kızınızın berberi kimdir?" O da moda saçı ile kendini beğenmiş olacak ki, şöyle bir poz verir, eteğinin uçlarından tutar, bir öte, bir beri dönerdi. Tam o günlerde olacak, bize gelmişlerdi. Her zaman olduğu gibi ikimiz bir yana çekilip programımıza başladık. Önce matematik çalıştık, harfleri inceledik ve kısa bir dans faslından sonra sıra masala gelmişti. Bu kez masalı Ayşenur anlatacaktı:"Bir varmış, bir yokmuş. Evel zamandayken, kalbur samandayken… bir kız

varmış. Neymiş onun adı?…" Derken kısa bir geziye çıkalım dedik. Bir elime küçümencik bir sepet aldım, ötekine de Ayşenur'un sımsıcak yumrucağını. Hoplıya zıplıya ormanın yolunu tuttuk. Dereyi aşarken: "Hadi, masala devam et, bakalım!" dedim.

-Nereye gelmiştik?

-Az gitmişler, uz gitmişler…

-Tamam. Az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler, karşılarına bir sincap çıkmış…

-A, ağaç üstünde daldan dala sıçrayan nedir?

-Masaldaki sincap, kızım!

Sıncap da bizlere konuşur gibi sarıldığı o yüksek daldan "civ-civ" etti.

-Ne yapıyor öyle?

-Konuşuyor, Ayşenur dinliyor mu, diye soruyor kendi dili ile.

Ben de olduğum yerde "civ-civ" diye cevap verdim. İri kestane rengi gözleriyle bizi süzdü ve uzun tüylü kuyruğunu sallıyarak karşındaki dala sıçradı.

Yeşil yapraklar, şıldır şıldır gazeller üstüne basarak ilerlerken, yeşillik arasından çilekler bize sanki kırmızı kırmızı bakıyor ve Ayşenur, gel bizi pembe "ellerinle kopar" diyorlardı.

Ayşenur dalında çilek ilk defa görüyordu, onu koparmasını bile beceremiyordu.

Daha ötelerde bir karga "ga-ga" diyerek uçtu başucumuzdan. Ayşenur:

-Ne dedi bu çirkin kuş? diye sordu.

-Ne mi dedi? Bu kız benim hoşuma gitmiyor. Çok çabuk öfkeleniyor, anne babasına dilini çıkarıyor, ayaklarını tupudatıyor, bazan da el kaldırıyor, dedi. "Söz, artık yapmıyacağım," derse, geziye devam etsin, dedi.

Ayşenur bozuldu, renk değişti. Dili damağı kurudu.

-Bu çirkini hiç sevmedim. dedi.

Sepete mantar topladık, dalıyle birlikte çilek koyduk, elimizde de allı morlu çiçeklerle yolumuza devam ettik. Derken ansızın durakladık. Bir çalı altına

gözleri açık bir tavşan sinmişti. Ayşenur avucumdaki nemli elini bir sıktım ve parmağımla tavşanı işaret ettim. Korktu herhalde. Elimi olanca kuvvetiyle sıktı, titredi:

-Bize mi bakıyor bu?

-Nedir "bu"? Bil bakalım?

-Bildim, bildim. Uzun kulaklı tavşancık.

Evet, uzun kulaklı tavşan bizim gelişimizi duymamıştı. Derin uykuya daldığı bezbelliydi. Şamatamızdan uyanmış olacak ki, ok gibi çalılar arasında kayboldu.

-Neden bizimle konuşmadı?

-Bana gözleriyle konuştu. "Ayşenur'a beni anlat, çocukları çok seven, onlara hiç zarar getirmeyen bir orman güzeli olduğumu söyle," dedi.

-Tavşancık, çok akıllı, çok iyi, değil mi?

Artık iyice yorulmuştuk.

-Dönelim mi?

-Tabii, dönelim. Orman gezimizi beğendin mi?

-Ama bu bir masal gezisi değil miydi?

-Evet, bu gezimiz gerçek bir masaldı.

_____

DOĞANIN CİLVESİ

Küçücüktü Salih, henüz dokuzunu tamamlamamıştı. Oturduğu mahalle de küçüktü. Bu yüzden ilkokulu bitiren ya mahallede kalıyor, ya da en yakın köyde veya kentte ruştiyeye gidiyor, ya da başka okullarda öğrenimini sürdürüyordu. Salih gerçekten küçük, ama okuma merakı, boyundan çok çok büyüktü. Ne pahasına olursa olsun okumaya azimliydi. Anababası fakir mi fakirdi. Oğullarına defter, kitap alacak durumda değillerdi. Salih bu durumu büyükler kadar anlıyor, algılıyordu. Onun için bunu konu bile etmeden okul derslarini ya daha okulda, arkadaşlarının kitaplarından okuyup öğreniyor, ya da defterine yazıyordu. Aradan yıllar geçecek, anababası biricik oğullarını kırmamak, istediği okulda okutmak için

saçını süpürge edecek, ellerini ayakları kadar çalıştıracak, evlatlarına yokluğu hissettirmeyeceklerdi.

İlkokulu bitirince babası Salih'i eşek arabasına, bir yorgan döşek üstüne bindirerek kente getirdi. Kenar mahallelerde kiralar daha ucuzdu. İşte böyle bir mahallede kendisine ahşap bir ev kiraladılar. Salih çabucak alıştı ev sahiplerine, konu komşuya. Köyde öyle yaşıyorlardı çünkü.

Bir yaz günüydü. Güneş bulut altından alabildiğine kızdırıyordu. Salih okuldan daha erken dönmüştü. Nedense içinde öyle bir gerginliktir,bir rahatsızlık, bir sıkıntıdır hissetti. Yatıp dinlenmeyi tercih etti. Başını yastığa koyar koymaz da uyuyuvermişti. Acaba rüya mı görüyordu? Kulağına çeşitli sesler geliyordu. Örneğin kuzu meleyişi, köpek havlayışı, at kişneyişi, eşek anırması…Eyvah, neydi bu alem? Demeye kalmadı, hemen yerinden fırladı, kalktı. Bir de ne görsün? Bu, rüya değil, gerçeğin ta kendisiydi. Şimdiye kadar görülmedik bir gerçek. İçerleri su dolmuş. Başını uzatıp yatağın öteki

tarafındaki pencereden baktı. Dışarısı da sel suydu. Kaybedecek vakit yoktu. Olducağı gibi kendini dışarı attı. Ev önündeki kart dut ağacı ilişti gözüne. Hemen tırmanıp, sincap gibi daldan dala siçrayarak bir kuş dalına yerleşti. Tıpkı yuva kurmuş bir kuş misali. Derinden nefes aldı ve etrafı şöyle bir süzdü. Komşu evin damından Mehmet amcayı gördü. Önce Mehmet amca seslendi:

-Salih, oğul, korkma, bizler de buradayız. Şurda arkada, Rusi komşu da çatıda.

Salih cesaret aldı. Kalbinin sesini ta şimdi duyabildi. Titremesin diye iki avucunu birbirine kenetledi., dişlerini sıktı. Artık cevap verebilirdi:

-Korkmuyorum, Mehmet amca, sağ ol! Siz burada oldukça korkmam. Dua ederim. Salavat getiririm.

Sular her taraftan akıyor, su düzeyi artıyor mu artıyordu. Sel, yoluna ne gelirse alıp sürüklüyordu. İşte karşıda bir çeyiz sandığı, bir kenarı hafifçe aralanmış ve bir çevrenin nakışlı ucu sanki Salih'e "sabret, sabrın

sonu selamettir" diyordu. Salih'in yeşil gözleri dolu dolu oldu. Garipsedi. Annesinin de böyle bir sandığı vardı. Ya-a, öteden beri doğru gelen o siyah şey neydi acaba? Gele gele yakına geldi. Kara bir koyun. Upuzun uzanmış, elini ayağını dünyadan çekmişti. Salih tekrar üzüldü. O uzun kirpikleri, göz pınarlarına biriken damlaları zor zaptediyordu. Bu anda öteden bir gümbürtüdür geldi kulağına. Dört yanına şöyle bir bakındı. Eminoğullarının kerpiç evinin duvarları çökmüştü. Üzüntüsü bir kat daha arttı. Sonra döndü, oturduğu odanın açık kapısından kitaplarının su üzerinde bir bir yüzdüğünü görünce sanki dünya üzerine yıkıldı. Oturduğu dala daha sağlam tutunmasaydı, belki o da o çamurlu sular içine düşebilirdi.

Ötelerden yine Mehmet amcanın sesi duyuldu:

-Salih, evlat, nasılsın? Gözün aydın, bak, su artık azalmaya başladı. Karşıkı evin duvarına bak ve cesaret al! E mi?

Baktı. Evet, gerçekti. Su, iki parmak eksilmişti duvarda. İçi biraz ferahladı. Yaşama kıvılcımı çaktı. Ama ne yazık ki, akşam karanlığı çöküyordu. Gökyüzündeki yıldızlar birin ikin fenerlerini yakıyordu. Uzaklarda Ay dedenin güleç yüzü de belirdi. Salih'in gözleri hep duvardaydı. Ay dedenin ışığı sanki tam bu duvarı aydınlatıyor, burada ağaç tepesinde üzüntüsüyle yapayalnız kalan oğlana moral veriyordu. Dalda oturmaktan ayakları uylaşmıştı. Salih bir yere baktı, bir de evin keremitliğine. Evet, ikisi de el verirdi. Bir dal öte giderse, atlayabilirdi. Kalktı, ayak parmaklarını iyice dala kenetledi, ellerine şöyle tükürdü, yavaşça kendini saldı, sonra yay gibi zıplayıverdi. Keremitlere bastı ama dizleri tiril tiril titriyordu. Oturup ayaklarını saçaktan aşağıya sarkıttı, duvara çizilen su düzeyini seyretmeye koyuldu. Gerçekten su giderek daha da azalıyordu. Salih bunu Ay dedenin fenerinden gelen ışıkta görebiliyordu. Tan yeri ağardığı zaman yerde hala dize kader su vardı. Komşular artık çatılardan inmişlerdi. Salih de indi. İçeri, odasına girdiği anda

şaşırdı. Başucundaki yastığın üzerinde bir kitabın açılan sayfasında iri harflerle yazılı “Doğanın cilvesi” başlığını okudu.

Gerçekten, başından geçirdiği bu felaket doğanın bir cilvesi değil miydi?

Aralık, 1999.

ANNENİN NİNNİSİ

Nuray dokuz yaşındaydı. İlkokul üçe geçmişti. Tatili doyasıya kıyıda geçiriyor, bol bol güneşleniyordu. Akşamları annesine sarılıp, "İyi geceler" öpücüğü veriyor ve odasına çekiliyordu. Akşam da aynısını yaptı. İyi ama kapıdan döndü. Istemeyerek ağızından inci gibi sözler döküldü:

-Anne, annem, n'olur, bu akşam babam yok, memuriyette ya, beraber yatalım, ne dersin? Tamam mı?

Hayriye hanım cevabını hemen vermedi. Biraz düşündü:

"Acaba kızın nizam intizamını, yıllarca alışılagelmiş disiplinini bozmayacak mıyım?"

-Tamam! diye kaydı dilinden.

Nuray yattı ve annesine sarılıp, annesinin okuduğu duayı tekrar etmeye başladı:

-Bismilahi rahmani rahim…

Ve sonra da sorucu oldu:

-Anne neden her akşam dua ediyorsun?

Kızının böylesi sorularına annesi artık alışmıştı, başka çaresi yok, cevap vermek zorundaydı.

-Neden mi, Allah bizi kazadan beladan korusun diye…

Ve böylece annesini dinlerken, belki son cevapları da duymadan Nuray uyuyuvermişti. Uyumuş ve kumdaki oyunlarını belki rüyalarına katmış, konu etmişti. Derken bir uğultu, ardından da bir gümbürtü. Etrafa feryatlar, ağrılı, acılı sesler, ağlayışlar… Nuray da ağlıyordu…

-Anne, anneciğim, ne oldu, neredeyiz, karanlıklar içindeyiz, yüzüm, üstüm başım toz içinde… Anne, biz öldük mü yoksa?..

Hayriye hanım hala kendine gelemiyordu:

-Hayır, yavrum, ölmedik, ama büyük bir kaza oldu galiba.

Nuray'ı teselli etmek için söyledi bu sözleri, ama nedense kendisi de inanamıyordu sağ olduğuna. Elini yukarı uzatacak oldu. Dolap kapısına dayandı eli. Nedense, yatağın öteki ucundaydı. Elini uzattı, ama kızına ulaşamadı. O sırada Nuray'ın ağlamaklı sesini duydu:

-Akşam, bizi kazadan beladan koruması için Allaha dua ettin ya?

-Ettim ama duymamış olabilir, yavrum, Allahın günahkar kulları üstün gelmiş olmalı…

Nuray kıpırdanmak istedi. İstedi ama ayaklarını oynatamadı.

-Kıpırdanmaya zorlanma, yavrum. Ben sana ninni söyleceğim, sesimizi ille de duyanlar olur.

-Tamam, anneciğim.

Hayriye hanım bütün olup bitenlerin farkına vardı ve "İnşallah, sonu hayırdır!"diyerek kızını

avutmak için, daha doğrusu sesini dışarılara duyurmak için ninni şarkıları söylemeye başladı:

Ninni yavruma ninni
Uyusun da büyüsün, ninni
Uyusun da büyüsün, ninni.
Benim küçük Nuray'ım ninni.

Ninni yavruma ninni
Uyusun da büyüsün, ninni
Uyusun da büyüsün, ninni.
Benim cesur kızım, ninni.

Hayriye hanım kızını avutmak için olanca gücünü toplayıp ses haline getirerek hem ninni söylüyor, hem ağlayıp gözyaşlarını içine döktüğünü, ümitsizliğini sezdirmemeye çalışıyordu. Bu hal dakikalar değil, saatlerce devam ediyordu. Sesinin havasızlıktan kısıldığının farkındaydı. Toz dilini, damağını kurutmuştu. Aradan saatler değil, yıllar geçti

zannediyordu. Nuray ise kah ağlıyor, kah o bitmek tükenmek bilmeyen sorularını dile getirmeye devam ediyordu:

-Anneciğim, biz bu karanlıktan çıkacak mıyız?

-Evet, yavrum, bak sesler duyulmaya başladı. Belki bizi de arıyorlardır!

-Babam mı geldi acaba?

-Baban da olabilir…

Anne, tekrar kuvvet toplayarak aklına gelen, ninesinin, dedesinin sesinden dinlediği ninnileri söylüyordu:

Uu, uu dervişler
Dervişmişler ölmüşler
Yedi koyun yemişler
Daha var mı demişler…

İnsan sesleri, köpek havlanmaları derken, toz döküldü yüzlerine. Yabancı konuşmalar duyuldu. Ardından da: “Kimse var mı burada ?”sorusu geldi.

Sevinçten cevap veremiyorlardı. Nuray “var”yerine bir çığlıktır kopardı. Hayriye hanımın sesi boğazına düğümlendi. Zorla, ıkına sıkına yuttu düğümü:

-Kurtarın bizi, diye titrek bir ses duyuldu.

Kendisi de tanıyamadı bu sesi. İncecik bir iplik gibi, nerdeyse kopacaktı. Dedi ve kendinden geçti. Uyandığı zaman kendini hastanede buldu, yanıbaşında da kızı. Gözlerine inanamıyordu.

-Allaha şükür! Helal olsun, helal olsun insanoğluna!

Ancak bu kadar geliyordu şimdilik içinden. Altı saatlik cehennem ona altı yıl kadar uzun gelmişti. Öteki yataktan da kızının sesini duydu:

-Sana helal olsun anneciğim, beni ninnilerinle kurtardığın için.

Henüz doğan güneş de pencereden gülümsüyor, kendilerini selamlıyordu.

Eylül 1999 Kumburgaz – İstanbul

YİRMİDE GELEMEM, YİRMİİKİYE KALAMAM

(gerçek bir olay üstüne)

Kim demiş? Bu sözleri Yüzüklü Leylek demiş. Demiş ama sözünde durmamıştı. Çünkü tam bu sırada Güneş ile Bulut anlaşmışlardı. Bulut Güneş'e el etmiş, sonra da kulağına fısıldamıştı:

-Ben senin yolunu açacağım. Sal şualarını alabildiğine.

Demiş ve Mart ayının ikinci yarısında her taraf güneşe gark olmuştu. Hava öyle ısınmıştı ki… Cemre suya, cemre havaya, cemre toprağa da düşmüştü. Çocuklar bahçeleri neşe doldurmuş, bahçedeki salkımsöğüt saçlarını yeşile boyamıştı. Rengarenk çuha

çiçekleri gülümsemeye, nergisler gözlerini nazlana nazlana açmaya başlamışlardı. Taner daha avluya çıkar çıkmaz gözlerini avlu içindeki karağaca dikti. Bir de ne görsün? Ayın yırmisi olduğu halde yuvaya geçen yıl ayağına yüzük taktığı Leylek konmuştu. Hemen aklına ilk gelen Leylek tekerlemesi ağızından döküldü:

Leylek leylek lekirdek
İçi dolu çekirdek
Çekirdeğin içi yok
Sarı kızın saçı yok???

Öteden komşu çocukları da tutturdu:

Leylek leylek havada
Yumurtası tavada
Bir gün leylek ölecek
Gagası çöplüğü delecek…

Ne var ki, Bulut verdiği sözü çabucak unuttu. Güneş'in önüne geçti. Acele ederken karşıdan gelen kardeş Buluta öyle bir çarptı ki, gök gürültüsünden etraf çınladı. Leylek de ürktü. Hemen samanlık önüne indi. Ortalık kapkaranlık oldu. Kardeş Bulut acıdan ağladı. Yeryüzü yağmura boğuldu. İki Bulut arasında tartışma uzadı. Hırslarını yenemediler. Saçlarını, üstlerini başlarını yolmaya başladılar. Etraf bembeyaz olmuştu. Karşıdaki dağ, başına kardan külahını geçirmişti. Taner Leylek'in durumuna acıdı. Zavallı tiril tiril titriyordu soğuktan.

Taner büzülmüş, gagasını kanatları altına almış Leylek'e acıdı, yavaş yavaş yanına yaklaştı. Hızlıdan tuttu ve peşin hazırladığı kutuya onu hapsetti. Leylek hiç ses çıkarmadı. Zaten gagası tutulmuştu. Kendisini gözletmek için Taner kutunun yan tarafına bir delik açmıştı. Kendi kendine:

-Şimdi ısınacaksın Leylekçiğim!dedi.

Ertesi sabah Taner açtığı o "pencereden" Yüzüklü leyleğe bakayım dedi. Dedi ve bakmasıyla

beraber ellerini yüzüne kapatması bir olmuştu. Bir feryattır kopardı ve kendini hemen hastaneye attı. Leylek Taner'in gözünü içmişti. Pansımanlı beyaz hastane odasında yatarken kulağına:

Leylek leylek lekirdek
İçi dolu çekirdek
Çekirdeğin içi yok
Taner'in bir gözü yok…

Sözleri geliyordu. Yok, bu gerçek değildi, ama ona öyle geliyordu. Keşke bu sözleri daha önce duyar olsaydı da bu hatayı işlemeseydi, başına bu felaket gelmeseydi. Ama derler ya "Bir serencem dokuz nasihattan iyimiş". Belki aradan yıllar geçecek, bu olayı Taner torunlarına, torunlarının torunlarına da taptazeymiş gibi anlatacaktı. Elbette, özgürlük hiç kafese hapsedilebilir mi?

Tüm evrene sahip bir varlık masmavi semalardan hiç yoksun edilebilir mi? Allahın bize bahşettiği bu gökkubbesi altında her varlığın ayrı bir yeri vardır.

_____

APARTMAN OKULU

Gülşen çok, ama çok üzülmüştü. O ahşap eve nice alışmıştı, onu nice candan sevmişti. O kapı etrafındaki soyuk duvar kağıtlarıyle, kapı çereçevesinde boyunu ölçtüğü kalem işaretleriyle sevmişti doğdu doğalı oturduğu evceğizi. Annesinin çantasından çıkararak acele makyaj yapıp, ayak sesleri duyunca da duvarda bıraktığı parmak izleriyle sevmişti bu eski evi. Yıktıkları zaman ağlamıştı bile. Evin harabesi, sanki çocukluğunun harabe yığınıydı. Arkadaşlarıyle kent içine geziye çıktığı zaman yolunu sık sık oradan geçiriyor ve yaşadığı ilk çocukluk hatıralarını canlandırıyordu. Gel zaman git zaman yeni apartmanda yeni yeni tanışlar edindi, eski evin hatıraları önce mum

ışığı gibi soldu, daha sonra belleğinden sanki silgiyle siliniverdi.

Bu hatıraların solmasına, silinmesine belki de en çok Gökşen amca yardımcı oldu. Nedense daha ilk görmesiyle sevmişti bu amcayı Gülşen. Hele ad benzerliği onu daha da sempatik etmişti kızcağıza. Nasıl mı yardımcı olmuştu Gülşen'e? İşte şöyle:

Gökşen amca tatlı dilli bir adamdı. Çocukları yoktu. Belki de bunun için onları çok çok seviyordu. Her nerde çocuk görse hemen adını soruyor, başını okşuyor ve tatlı tatlı gülümsüyordu. Hatta bazan cebinden soğan şekeri, bir ciklet çıkarıp uzatıyordu. Yeni apartmanın dairelerine tüm haneler yerleştiği zaman Gökşen amca anababaların hepsini biraraya topladı. Toplantı gibi bir şey yaptı ve kendilerine:

-Kendine ev alma, komşu al, demezler mi hani. Zannımca hepimiz birbirimizden iyiyiz. Demek kendilerimize grçekten komşu almışız. Çocuklarımız da deyiver aynı yaştalar. Gelin iyi olduğumuz gibi iyi de

anlaşalım, iyi de geçinelim. Çocuklarımıza sahip çıkalım!

Bu sözlerden sonra odadakiler arasında bir kıpırtıdır, bir fısıltıdır sezildi. Hepsi birbirlerine bakıştı, hayret etti. Bazı veliler:

-Bu ne demek yani? Biz çocuklarımızı başıboş mu bırakmışız? Yoksa neden kendi çocuklarımıza sahıp çıkalım…

Sonra konu genişletildi, aydınlatıldı.

Toplantıdan herkes memnun, güler yüzle çıktı. Çocuklar birşey bilmeseler de sevinçliydiler. Çünkü kendilerini konuşmuş, onları konu etmiş, onlarla ilgilenmişlerdi.

Konuşulanları önce Gökşen amca hayata geçirdi. Çocukların hepsini biraraya toplayıp parka geziye götürdü. Onları salıncaklarda salladı, kaykaylara bindirdi. Yoldan gelip geçen tanımadık kişilerle boşboğazlık etmemelerini, senli benli olmamalarını ve bunun nedenlerini anlattı. Sonra kır çiçekleri toplayıp, annelerine, ablalarına birer buket götürdüler. Eğlence

dolu günü anlatmakla bitiremediler.Derken sonraki cumartesi de gelip çattı. Apartman çocukları yine toplandı, Gülşen'in babası da gecikmedi. Çocukları hemen ellerinden tutup yola koyuldu. Nereye gideceklerini önceden düşünmüştü. Ama sürpriz olsun diye sır tutuyor, kimseye söylemiyordu. Gide gide nereye gittiler, biliyor musunuz? Çocukların en çok sevdikleri yere: Pastaneye! Herkes canının sevdiğini ısmarladı. Çoğu dondurma yedi, koka kola içti. Hem yeyip içtiler, hem fıkralar anlatıp gülüştüler. Çocukların neşeli oluşları, birbirilerine samimi olmaları etraftakilerin de dikkatini çekti. Komşu masadan iri yarı bir amca kalkıp Gülşen'in babasına yaklaştı. Yaklaştı ve fısıldarcasına konuştu:

-Siz olsa olsa öğretmensiniz. Affedersiniz amma, hangi okuldansınız?

Çocuklar da duymuştu bu ilginç soruyu ve cevabını merakla beklediler.

Gülşen'in babası şaşırmıştı. Acaba ne cevap versindi. Ve hiç beklenmedik sözcükler dilinden dökülüverdi:

-Apartman okulundan!

Çocuklar hayret içindeydi. Birbirilerine bakıştılar ve başlarını sallıyarak cevabı desteklediler.

Onlar gerçekten de **Apartman okulundandı.**

_____

BİROL'UN CENNETİ

Birol yıkıntılar başında. Yüzü, üstü başı tozlu, gözleri gözyaşına boğulmuş, buğulu buğulu. Yüreği kan ağlıyor. Sesi boğuk boğuk. Diziyor, diziyor:

-Benim bir tane annem, ne olursun, ses ver bana. Akşam beni yatağıma yatırırken ne konuşmuştuk. Hani beni denize götürecektin, hep beraber yüzecek, denize açılacaktık. Oysa sen göçük altındasın, ama hissediyorum, sen sağsın, sen de beni düşünüyorsundur acılar arasında.

Babası yanı başındaydı. Oğlunun başını okşuyor, bağrına basıyor, onu teselli etmeye çalışıyordu. Ama çapa kürek seslerinden kendi sesini bile duyamıyordu. Sessizce gözyaşlarını siliyor, yanından geçenleri,

cankurtarana taşınan kişileri de görmüyordu. Birol ise ağıt gibi dizmeye devam ediyordu:

-Anneciğim, bana sağ olduğunu, var olduğunu duyur. Sensiz neyim ben, ayakta ölen bir fidanım. Duyuyor musun, annem benim, sen benim herşeyimsin. Nolur,ses ver. Birolcuğum, de, gene senin kadife sesinle. Ben sağım, de, başka bir şey deme. Seni nasıl nice çıkaracağız yıkıntılar altından. İğneyle kuyu kazsak da, seni göçük altından tırnaklarımızla, dişlerimizle çıkaracağız, sana söz veriyor ve yemin ediyorum. Bunu ben değil, kalbim söylüyor,anneciğim.

Bu sırada okul arkadaşı Metin geldi yanına. Sarıldılar. Çenelerini birbirlerinin omuzlarına yaslayıp kendilerini unuturcasına hıçkırdılar, ağladılar. Ağlamaktan başka hiç bir şey gelmiyordu ellerinden. Sonra Metin arkadaşının kulağına fısltıyla konuştu:

-Onur da harabeler altında kalmış. Elinde telefon, imdat için bağırıyormuş. Ama kendisine ulaşılamıyormuş…

Birol'un gözleri bir noktaya dikildi. O anda arkadaşının halini gözü önüne getirdi. "Acaba telefona nice ulaştı?" diye düşündü. Keşke annesinin de "İmdat " diyen sesini duysadı. Derken kendisinden geçti. Etrafındakiler:

-Su, su getirin derhal! diye bağırışıyor, sanki bağırmada, koşuşmada birbirleriyle yarış ediyorlardı.

Yüzüne, başına soğuk su serptiler. Birol neden sonra kıpırdandı. Gözlerini açar açmaz konuştu:

-Annemi, annemi istiyorum! Annesiz olamam…

İki yanına bakındı. Kalabalık daha da yoğundu. Birol sözünü sürdürdü:

-Anneciğim, hani sütünü bana helal etmiştin, bahtımın güleceğini söylemiştin. Bu mu benim gülen bahtım?…

Birol adeta sayıklıyordu yattığı yerden. Yüreğini sanki ateş dağlamıştı. Öylesine yanıyordu. Ateş düştüğü yeri yakar, etrafı yalar geçermiş, demezler mi? Boğazını acı boğmuştu. Bu sırada kulağına bir anons sesi geldi:

-Yabancı kurtarma ekipleri köpeklerle, kamera-dedektor denen özel makinalarla göçük altındaki sağ kişilerin çıkarılmasında yardımcı olacaklardır. Kalabalık lütfen dağılsın!

Birol canlandı. Evet, yalan değil, rüya da değildi Birol'un duydukları. Ve olanca sesiyle "Annemi de arayın, onu bulun!" diye bağırıyordu.

Ama etraf kalabalık mı kalabalıktı. İğne atsan yere düşmeyecek gibi. Ekiptekilerden biri konuştu:

-Burada sağ kalan yok!

Kalabalık birin ikin dağılıyordu. Ve aradan on-onbeş dakika geçer geçmez işe koyuldu. **"Ecel Allahtan , tedbir insandan"** deyip kan ter dökerek enkazları eştiler, beton duvarları deştiler, nefes aradılar, "hayattayız" sözcüğünü duymak için kulak kesildiler. O iri, sarı köpekler de insanlar kadar, hatta daha da sabırsızdı. Gözleri etrafı çarçabuk süzen, burunlarıyle harabeleri koklayan, bu güç anda yardımcı olan akıllı varlıklar, her zaman insanın dostu kalan, yediği bir yudum ekmeğin bedelini yıllar sonra bile ödeyen

köpekler.İşte yıkıntıların altına girmeye çalışıyor, havlıyor ve eğitmenine kendi dilince birşeyler "söylüyordu". Eğitmen de elindeki değnekle önünde bulunan harabe yığınına işaret ediyor . Kazmalar, kürekler alabildiğine çınlıyordu.

Tekrar toplanan acılı halk, karıncalar misali elinden geleni yapmaya çalışıyor, yapamıyanlar: **"Eşşedüvenlahi ilahe illallah…"** diye salavat getiriyorlardı.

Birol hala yalvarıp yakarıyordu:

-Anne, anneciğim, benim sesimi duy!Hani benim için yaşıyordun, bana sarılıp sevincini, kederini paylaşıyordun,uyan hepimize "geçmişolsun" de de, bize güç ver, kuvvet ver. Bak, komşularımız Ruslar da, Bulgarlar da, Yunanlar da burada.Tarihi, garezleri insanlık duyusu yendi, arkada bıraktı. Nolur, sen de onları "Merhaba hayat!" diyerek sevindir.

İşte toz içinde "Pır –pır" diye bir kıpırtı oldu. Herkes şaşırdı, dikkat kesildi. Tüyler diken diken oldu, ürperdi. Eyvah, neydi bu? Tozlarını silkerek havalandı.

“Bu bizim nazar boncuğumuz “, bizim güvercindi. Birol sanki kanatlandı, sevinçten hopladı. İçinde bir ışık parladı, bir ümit dalı yeşerdi. **“İnşallah, annem de sağdır!”**

Yaşam dağıtan kurtarıcılar da heyecanlı mı heyecanlıydı, nabızları tek yürek gibi atıyordu.

Toz içinde bir ayak göründü. Birol’un yüreği sanki ağzına geldi. Tekrar hopladı:

-Anneciğimin ayağı bu, pamuk ayağı!

Ve tekrar yalvardı:

-Anne, anneciğim. **“Cennet annelerin ayağı altındadır”** derler. Ayağını gördüm, sanki cenneti gördüm. Nolursun, bana cenneti bahşet. Dünya insanları elele verdi seni kurtarmak, seni yaşama kavuşturmak için!

Ve işte, buğday benizli kurtarıcıların gözleri adeta birer kan çanağı. Yüzleri ter yağmuru içinde, ağızlarında maskeler enkaz altından sağ salim genç bir kadın vücutu çıkarıyorlar. Hem çıkarıyor, hem

gözyaşlarını zaptedemiyorlar. Etraftaki kalabalık da nefes kesilmişti.

Çıkarılan kadını ayırtetmek güçtü, öylesine toza, kuma, kirece bulanmıştı.

Ama Birol emindi. O, altmış saat sonra cennete kavuşmuştu.

Kendi dilince okudğu dualarla annesini göçük altından çıkarmıştı.

İstanbul, Ağustos 1999.

KIZ KAÇ YAŞINDA

Laren'i anne babası çok bekledi. Evlat dertleri içlerinde büyüyor da büyüyordu. Yılan gibi çöreklenmişti yüreklerinde. Bir sıra anne cesaret buldu: Evlatlık alalım, dedi. Baba da destekledi bu fikri…

Oğlanın adına Prens dediler. Aile efradı da bebeği Prens olarak kabullendi. Prens olarak da yetiştiriliyordu. El bebeği, gül bebeği elden ele gezerek, hop oturtuldu, hop uçurtuldu. Evlat derdinin yerini ninni şarkıları aldı:

Ninni yavruma ninni
Uyusun da büyüsün ninni,
Büyüsün de Prens olsun ninni
Ninni Prens'ime, ninni.

Prens üç yaşına basmıştı. Adımları da konuşması kadar emin ve düzgündü. İyi ama Prens'in bu haline annesi çok sevinemiyordu. Çünkü ara sıra fenalık geçiriyordu. Bir gün Prens'i arabasına koyup doktora gittiler. Muayene odasından çıktığı zaman Prens'in annesi pek sevinçliydi: Prens'e kardeş gelecekmiş, demişler. Anne babanın sevinci büyük, pek büyüktü. Prens'i alıp elden ele atıyor, "Kısmetimizin yolunu sen açtın" diyerek ailece seviniyorlardı. Hele de baba! Pek de sabırsız oldu. Önce gelecek bebeğin adını düşündü. Kız olursa Laren, oğlan olursa Lider diyecekti. Ama ne pahasına olursa olsun bebeğin kız olmasını istiyordu. Sonra onu büyümüş, gelinlik kız oluşunu düşlüyordu. Bu yüzden Laren doğunca dokuz gün, dokuz gece bayram etti. Herkese, her rastladığı kişiye, tanış olsun olmasın ikram yağdırdı. Hele de çocuklara bol bol bonbon dağıttı, ceplerini bile doldurdu. Karşısına kız çocuğu çıkınca Laren'i büyümüş görüyordu hayalinde.

Laren esmerle beyaz arsında, güzel gülüşlü, çiçek bakışlı, tatlı bir kızdı. Annesinden almıştı esmer oluşunu. Çiçek bakışını da babsından. Dedesi her kucağına alışında:

-Siyah boya kuvvetlidir, beyazı bozmaya bir damlası yeterlidir, deyip gülüyordu.

Tabii, bu sözleri birikimlerinin bir sonucuydu.

Laren çabuk büyüyordu. Gel bebek, gül bebek, al bebek hop bebek derken Laren güzel bir kız olarak yetişiyordu. O siyah üzüm gözlerine lüle lüle saçı pek de yaraşıyordu. Bu kez babasını bambaşka bir telaş sardı: "Acaba bu şirin kızı kiminle evlendirecekti?". Derken bir avukat arkadaşı düştü aklına. Kentin soylu ailelerini bilse bilse o en iyi bilir, dedi kendi kendine. Doğruca gidip çalışma odasının kapısını çaldı. Öteden beriden, dereden tepeden bahsettikten sonra sırayı asıl söze getirdi:

-Biliyor musun, adaş, dedi. Bizim çok çabuk büyüyen bir kızımız var… Kentte soylu aileleri bile bile sen bilirsin, dedim de, kapını bunun için çaldım.

-Hayırola, nedeceksin böylesi aileyi?…

-Sen söyle de, ötesini sorma…

Avukat amca Larenin babasına beşaltı asil aile sıraladı. Baba da:

-Tamam, diyerek bazılarını hatırlamaya çalıştı.

O sırada avukat amcanın ayakları suya erdi:

-Ne oluyor? Ne oluyor, sen kızına damat aramaya mı çıktın, yoksa?

Karşısındaki kız babası gülümsedi ve başını "evet" dercesine salladı. Avukat amca ise sözünü sürdürdü:

-Ee, söyle bakalım, kızın kaç yaşında?

-Beş!

Bunu duyan avukat düşmemek için kendini zor tuttu ve hemen yetiştirdi cevabı:

-Bak ne birader. Şimdi 21. yüzyılda yaşıyoruz. Çağımız bambaşka bir çağ. İnsanların başka

gezegenleri dolaştığı, tüm işlerini bilgisayarla gördüğü, internetle yeryüzünde iletişim kurulmamış bir nokta kalmadığı bir çağ. Kaldı ki, bu işleri sen bir yana bırak. Çocuklarımız bu yükten anababalarını kurtardı artık. Onlar kendi gönlünce seçiyorlar müstakbel eşlerini.

Baba utanırcasına başını eğdi. Kıpkırmızı yüzünü göstermemek için başını kaldırmadan konuştu:

-Hoşça kal, yine görüşürüz!

Dedi ve arkadaşının odasından ayrıldı.

Bir daha kaç kez karşılaştılarsa avukat amca hep aynı soruyu soruyordu:

-Kız kaç yaşında oldu?

Baba da gülümseyerek cevap veriyordu.

"Kız kaç yaşında" sorusu artık selam yerini almıştı.

_____

HİDOŞUN HOBİSİ

Sarışındı. Saçı saman sarısıydı. Gayet dikkatli, tabii bir nezaket vardı üstünde. Tatlı mı tatlıydı. Çevreyi, doğayı çok çok seviyordu. Oturup dağı saatlerce seyredebiliyor, dağın suya attığı gölgeleri bulutlarla mukayese ediyor, aralarındaki benzerliği arıyor ve sonra da gözüönüne getirdiği manzarayı resmetmeye çalışıyordu.

Hidayet'ti kahramanımızın adı. Evdekiler, arkadaşları, velhasıl herkes ona "Hidoş" diye hitabediyordu.

Yaz günleri Hidoş Rodop'lardaki dağ evine tatile gidiyordu. Canı hiç mi hiç sıkılmıyordu. Burada televizyondan duyduğu tüm şarkıları ezber bildiği için hem şarkıdır, türküdür mırıldanıyor, hem dağa çıkıp kır

çiçekleri topluyor, odaları adeta rengarenk birer çiçek bahçesine dönüştürüyordu. Ama Hidoş'un en çok sevdiği eylence, onun kanatlı dostları - kazlardı. Onlarla saatlerce değil, günlerce eylenebilirdi, hem de hiç yorulmadan, bıkkınlık hissetmeden. Sabahları papatya misali gözlerini uykudan açınca eline hemen bir parça ekmek alır, beline bağladığı önlüğünün ceplerini mısır doldurur, "Pil-pil-pil" diye bağırarak göl başına koşardı. Kazlar da tanıyordu Hidoş'un sesini. Başlarını kaldırıp ona aynı sesle cevap veriyor ve su içindeki oyunlarını sürdürüyorlardı daha bir süre. Çırpınıyor, gagalarıyle kanatlarını, yetişebildikleri yerleri ve birbirini iyice temizliyorlardı. Sonra kanatlarını gerip suya batıyor ve neden sonra suyun bir başka yerinde yüzeye çıkıyorlardı. Bu oyunları saatlerce devam ediyordu. Hidoş da onları seyretmeye doyamıyordu. Bir sıra tekrar Hidoş'un sesini duyduklarında herhalde birbirilerine "hadi, çok uzattık, kızın canını sıkıyoruz" deyip yola revan oluyorlardı. Zannedersin cetvel tahtasıyle çizi çekmişsin, öylesine hizaya gelip

yüzüyor, yüzüyor, sonra da badi badi yürüyüşleriyle Hidoş'a koşuyorlardı. Elindeki ekmeği gagalarıyle adeta yarışırcasına kapışıyorlardı.

Bir gün kazlar yine sıra halindeydi. Sanki elinle tutmuş, bir bir dizmişsin onları. En önde pek iri olmayan, ama derli toplu, başı dimdik giden ve ara sıra "Sııs" diye sert bir ses çıkaran ve dört bir yanını saran "sürü arkadaşlarına" birşeyler fısıldayan bir kaz yürüyordu. Hidoş da aralarındaydı. Karşıdan grup halinde gelen kız ve oğlanlar, kazları görünce sevindiler. Kendilerine ellerini uzatarak konuştular:

-Seni gidi, seni badi? Gülünç yürüşünü görmüyor, bana çekişmeye girişiyor!

Önce o dimdik yürüyen kaz girişti kavgaya. Çocukların peşine düşüp onları kovalamaya başladı. O tırtıl misali dilini çıkararak olanca gücüyle sıslamaya başladı. Ardından ötekileri de onu izledi. Onlara sanki komut verdi. Derken kavga uzadı. Kız ve oğlanların üstlerini ditmeye, şortlarını çekelemeye başladılar. Çocuklar iyice korktu. Vah, ne yapsınlar, bu kanatlı

mahlüklardan acaba nice kurtulsunlar? Aralarından biri "koşuuun" diye haykırdı ve hepberaber koştular. Ama onlar koşarken kazlar durur mu? Onlar da alabildiğine koştu, bazıları uçtu bile.

Hidoş göl kıyısında yapayalnız olayı şaşkınlıkla gözledi. Kazların hücumundan kurtulan kızlar yakalarını aralayıp koyunlarına tükürdüler, oğlanlarsa başparmaklarını ağızlarına alıp kulaklarını çektiler. Hidoş ise hala yapayalnız duruyor ve kazlara kadim Roma'da mukaddes yaratık olarak saygıda bulunduklarına hak veriyor, Roma'nın sadık koruyucularını selamlıyordu.

KİM HAKLI

Kardeş gibiydiler. Her bakıma benzeşiyorlardı. Yuzleri, gözleri, burunları, kulakları, hatta ayakları bile aynıydı. Yabancıyı da daha uzaktan ayırtediyorlardı. Hayvan olsun, insan olsun, uçan kuş olsun dikatlerinden uzak kalmıyordu. Esen rüzgardan dalların oynaması, yaprakların kıpırdaması bile odak merkezi oluyordu. Hemen birden atlıyorlardı. Hele de Zeyna – dişi olan. Boşuna salmayagör. Etrafta in cin bırakmıyordu. Önüne ne gelirse boğuyordu. Tarkan – erkek olan biraz daha kararlıydı. Belki de merhametli demek daha doğru olacaktı. Başı boş salındı mı, dolaşıyor, evin etrafını şöyle bir kez çesçevre koklayarak geziyor ve yine evceğizine dönüyordu. Sözden de anlıyorlardı hani. Adlarını düyar duymaz

gözleri sendeydi. Önce tepeden tırnağa süzüyorlardı. Tanımadıksa gelen seslerini yükseltiyor, alabildiğine salıyorlardı. Tanış biri yanlarına yaklaşır, onları okşarsa, kendilerini bebek sanıyor, oynuyor da oynuyorlardı. Bakıcıları Mariya'nın sesini ise duymayagörsünler, şaha kalklıyor, zincirlerini koparırcasına coşuyorlardı. Sırtına tırmanıyor, omuzlarına çıkıyor, hatta yanağını bile yalıyorlardı. Hayvan değil mi, konuşmasını bilmiyorlar ya, sevgilerini, şükranlarını koklamakla, yalamakla belirtiyorlardı. Çocukları da seviyorlardı hayvanlar. Örneğin İsmet onlara, aklına hiç korku gelmeden sokuluyor, eline aldığı kemiği veya ekmeği doğrudan ağızlarına veriyor, sırtlarını okşuyordu.

İyi ama bir gün İsmet'e kuzinleri Aleks ile Sevda konuk oldu. İsmet kuzinlerine acaba nice eğlence yaratsın düşüncesine kapıldı. Düşündü düşündü taş bebek misali kuzinlerinin ellerinden tutup bahçeyi gezdirdi, sonra ev önünden başlıyan göl kenarına

götürüp suda yuzen ve ara sıra su üzerinde sıçrayan balıklarla övündü. Birden aklına köpekler geldi.

-Aleks, Sevda, bakın size ne göstereceğim. Bilseniz ne iri, ne kocaman arkadaşlarım var: Tarkan ile Zeyna, dedi ve kurnazca gülümsedi.

Aleks'in mavi gözleri hayretten parladı: "Neymiş bakalım bu iri arkadaşları?" Der demez köpeklerin önünde bittiler.

-Tarkan, sakın uslu dur, bu cici kızlar benim kuzinlerim. O kocaman dişlerini gösterip onları ürkütme!

Öteden Aleks atıldı:

-Afedersin ama, bunlar benim arkadaşlarım. Onların adlarını bile ben koydum. Dinle, bak!

Sonra köpeklere yaklaştı, kafalarını kaşıdı, sırtlarını sıvazladı ve tatlı tatlı konuştu:

-Pırdi, nasılsın, tatlım?

Sonra ötekine döndü:

-Ya Pongo, sen niye böyle tüyünü döküyorsun?

Bu kez İsmet ile Sevda şaşırdılar.

-Niye onlara Pırdi ve Pongo diyorsun? Onların adları Zeyna ile Tarkan! dediler.

Aleks kızdı:

-Olamaz, kim müsaade etti size bu terbiyesizliği?dedi saman rengi kaşlarını asarak.

Aleksin iki mavi gözü iki pınar oldu. Olanca sesiyle, var gücüyle ağlayarak dedesine koştu. İsmet'le Sevda da arkasından suçlu suçlu, başları eğik yürüdüler.

-Söyle bana, dede, hiç böyle bir şey olmuş mudur? Bu köpekleri bana babam satın aldı, bana da "onlara istediğin adı koy" dedi. Ben de onlara bir masalın baş kahramanlarının adlarını koydum: Pırdi ile Pongo dedim. Bakacak yerimiz olmadığı için buraya, dağ evimize getirdik. Öyle değil mi, dede? Bak aradan henüz birkaç ay geçti. Gerçi, ne güzel köpek olmuşlar, ama adlarını niçin değiştirmişler? Bir kere konmuş olan ad hiç değiştirilir mi? Bu nerede görülmüş?

Dedesi derin derin düşündü. Aleks'in bu sözleri kendisini nice etkilemiş, başında nice çağrışımlar uyandırmıştı. Ama çocuğa bunları nasıl anlatsındı?

Hemen anımsadı: Arkadaşının biri kendisine ülkemizde 85-lerde gerçekleştiren ad değişimi sırasında "Allah bizi niye cezaladı?" demişti. Oysa "Allahın kimi cezaladığı belli değil" diye cevap vermişti. Torununa bunu anlatamazdı ki.Yalnız:

-Evladım, bu hakareti insanlara insanlar işlemişlerdi, dedi.

Aleks'in küçücük belleği bunları algılayabilir miydi acaba? Torunu henüz okula gitmiyor, büyüklerin okuduğu o kalın kitaplarda neler yazdığını, neler anlatıldığını bilmiyordu. Ama altı yıllık bir yaşam birikimiyle köpeklere böylesine hakaret edilmesini kendi diliyle kınıyordu. Tabii haklıydı.

İsmet dedesinin boynuna sarıldı:

-Dede, söyle bakalım, şimden sonra köpekleri nasıl çağıralım?

Aleks de artık gözlerini kurulamış, dedesine mavi mavi bakıyor, Sevda ise siyah üzüm gözlerini küçültmüş dedesinin cevabını sabırsızlıkla bekliyorlardı.

Dedeleri zor durumdaydı. Derin bir göğüs geçirerek:

-Aleks haklı, dedi. İlk konan adlarını haykıracaksınız. Hayvan olsun, insan olsun, bir alışılagelmişlik var: annebaba ve ad seçilmez. Annebaban sonunadek annebabandır, adın da sonunadek senin adındır. Onları senden kimse alamaz!

_____

AKLI BOYUNDAN BÜYÜK

Gülfem'in yaşı küçüktü. Küçüktü ama annesinin sağ eliydi. Annesi her ne iş yapmaya kalkışsa, o da yanında bitiyordu. Sofradan kalkınca daha bardakları, boş tabakları bir bir mutfağa taşıyordu. Eh, bazan yemek bitmeden de çataldır kaşıktır topladığı oluyordu. Ama küçük değil mi, büyükler kusur bağlamıyor, her hatasını bağışlıyorlardı. Hele de annesi süpürge makinesini fişe taktı nı, Gülfem de toz bezini eline alıyordu. Silinmedik dolap, televizyon, sehpa bırakmıyordu. Velhasıl annesiyle her işte uyum halindeydi. Pasta sözcüğünü ise duymaya görsündü. Hemen öne atılıyor, sorucu oluyordu:

-Bugün kimin doğum günü?

-Anneannenin!

-Demek benim de doğum günüm var, diye kestirip atıyordu.

Bir daha pastanın yapılışına katılıyor, süsüne ise kendi zevkini de ekliyordu. Narenciyelerle süs yapmada olanca hayal gücünü işe koşuyordu. Örneğin kivilerden yeşil yıldızlar kesiyor, portakallardan Ay dede yapıyor, göz yerine birer mersin taneciği koyuyordu. Pasta bazan adeta bir bahçeyi, bazan da yıldızlı bir gökyüzünü andırıyordu. Annesi de kızını okşuyor, okşuyor:

-Benim aklı boyundan büyük kızım, diyor ve içi gurur, paylaşılmadık sevinç dolup taşıyordu.

Ama sair zamanlarda Gülfem pencere önünde durup dışarları gözlemekten pek çok hoşlanıyordu. Belki de başka pasta süsleri düşlüyordu, yahutta diğer bir doğum gününü?! Belki de…

Bir defasında bu düşten kendisini anneannesi uyandırdı. Önce:

-Gülfem, Gülfem, diye haykırdı.

Gülfem duymuyordu.

Yaklaşıp kolundan tuttu, hafifçe de sıktı:

-Ne oldun, yavrum, bana niye ses vermiyorsun?

-Öyle mi, duymamışım, anneanne, özür dilerim.

-Ne düşünüyorsun o kadar, daha doğrusu kimi bekliyorsun?

Gülfem tatlı tatlı güldü.

-Senin söylediğini, dedi ve anneannesinin boynuna sarıldı.

-Neymiş o söylediğim?

-Hani geliyor demiştin ya?

-Doğum günün mü?

-Evet, doğum günümün gelmesini bekliyorum. Onu ilkin nasıl geldiğini ben görmek istiyorum.

-Öyle mi?

Senin aklın boyundan büyük, Gülfemcik, düşlediğini mutlaka göreceksin.

Haziran 2 bin. YENİ MAHALLE

KÜÇÜK KONUK

Nina'nın anne ve babası geziyi, konukluk etmeyi pek severlerdi. Akşamları eve dönünce de izlenimlerini gerek sofra başında, gerekse kahve çay faslında heyecanlı heyecanlı anlatıyorlardı. Bu muhabetlerine bazan çocukları da katılıyordu. Onlar da anne babalarına uymak için gündüzleri kiminle görüştüklerini, nice oyunlar oynadıklarını, neler satın alıp yediklerini, neler konuştuklarını güle konuşa, bazan el ve ayaklarını da yardıma koşarak anlatıyor, anlatıyorlardı.

Bir gün Nina yalnız başına oynamaya çıkmıştı. Sıraya oturmuş sigarasını tüttüren bir dede gördü. Ona çoğu defalar rastlamıştı bahçede. Yanına varıp eski dostlar gibi konuştu:

-Dede, senin adın neydi?

-Dede, sen niye yalnız oturuyorsun? Bak benim arkadaşlarım var, senin yok mu?

Derken, hiç beklenmedik bir soru geldi ardından:

-Dede, sen konuk seviyor musun?

-Tabii seviyorum. Hem de çok. Ama son zamanlarda beni dostlarım da unuttu.

-Beni konuk eder misin?

-Etmez olur muyum, yavrucak! Ama önce git, annene, ninene danış.

-Anneme söyledim ben.

Bu son sözleri söylerken Nina gözlerini sık sık kıpıştırdı. Yalan söylerken ille de böyle yapıyordu ve o incecik parmaklarını birbirine sıkıca ovuşturuyordu.

Dedenin elinden tutunup doğruca bahçeli bir eve girdiler. Nina çiçekleri okşadı okşadı, sonra da:

-Dede, bir tanecik koparabilir miyim? Annem için, o çiçekleri çok seviyor, dedi.

-Tabii, istediğini kopar!

Mavi gözlü menekşeyi koklaya koklaya içeri girdi. Girdi ve hemen masa başına geçip oturdu.

-Bana ne ikram edeceksin, dede?

-Ne mi? ne istiyorsun, mesela süt, yoğurt?

-Hayır, bunları her gün yiyorum.

-Canın ne istiyor? İşte şurada, tencere kapağı altında kurabiye var, ister misin?

Nina ellerini çırptı ve sevinçle:

-Bravo, kurabiye yiyeceğim, dedi ve sandalyeden yere atlayıp "hop-hop" zıplamaya başladı. Sonra bir kurabiye yedi, bir tane de eline aldı:

-Bunu da ağabeyim için alabilir miyim?diye sordu.

-Tabii, alabilirsin!

Dede Nina'nın akıllı akıllı bakan yeşil gözlerini uzun uzun seyrettikten sonra konuştu:

-Sen akıllı ve zeki bir kız olacaksın, ama şimdi nerede oturduğunu söyle de, karanlık çökmeden seni evine götüreyim.

-Yoook, daha biraz kalabilir miyim?

-Hayır, olmaz!

Tam kolundan tutmuş eşikten çıkarken kapı zili çalındı. Dede belinledi. Kapısını çalan seyrek oluyordu. Kimdi acaba?

Nina kimin geldiğini gördü ve dedenin elini salmasıyle gelene sarılması bir oldu. Babasıydı.

Baba kızına çıkıştı:

-Neden buradasın sen?

-Dedeme konuk oldum, baba. Biliyor musun ne iyi bir dedem var benim.

-Konuk mu? Annene danışmadan nasıl konuk olursun?

Nina dedeye baktı, gözlerini süzdü ve suçlu suçlu sustu. "Dede seni aldattım"demek istiyordu, ama diyemedi. Gidip özür yerine dedenin eline sarıldı ve öptü, öptü. Sonra da babasına konuştu:

-Baba, affet, bu son, artık danışmadan hiç bir yere, hem de hiç bir yere ayrılmayacağım.

Haziran 2 bin. BATAK

DİŞLERİN DÜNYASI

Nasıl olur,dişlerin de mi dünyası var, diyeceksiniz. Var işte. İnanmazsanız, okuyun, lütfen!

Azı ağabey bu gece durmadan sızıldandı, için için ağaladı. Erkek olduğu için sesini duyurmamaya çalıştı. Çalıştı ama sabah erkenden bir yanını tutarak dişçi amcaya koştu.

-Nen var, geçmiş olsun!

-Ah, bilmem geçecek mi?

Dişçi amca bakınca,bir de ne görsün?!

-Sen galiba tatlıyı, çikolatayı çok çok seviyorsun?

-Evet! Hiç bir zaman reddetmiyorum, olmaz demiyorum. E-e, ne olmuş?

-Ne mi olmuş, hastalanmışsın.

-Şimdi ölecek miyim?

Dişçi amca gülümsedi.

-Ölmek kolay mı, yavru? Ama gelmeseydin, ölebilirdin.Şimdi ilaçlayacağım ve düzeleceksin. Çürüme henüz küçük. Mine ve fildişi tabakalarına geçmemiş. bu çürümeyi önleyen tek madde fluor'dur.Fluor diş macunlarında bulunur. Demek istediğim, diş macunuyle günde en azından iki kez fırçalanmalısınız. Ama ağız dolusu, boğula boğula şeker yemek yok.Bonbon ve çikolata yemeye devam edersen, işin sonu kötü de olabilir.

-Bu ne demek yani?

-Ne mi, çıkarıp atar ve kuşlara yem ederim seni, demektir.Onun için , işin buraya varmaması için önlem al. Zira yaşamda her şey ölçülü olmalı. Her şeyin aşırısı zarardır.

Bu sözlerden sonra Azı'yı makineyle yontular, sonra da bir dolgu koyup yarayı kapattılar.

Azı koşa koşa yerine gidip yerleşti. Öteki arkadaşları aralarında fısıldaştı:

-Benim karnım ağrıdı…

-Benim başım çatlıyor…

-…….

Kulaktan kulağa hepsi birşeyler söyledi. Köpek dişleri, yerlerinde dimdik duruyor, sapasağlam, nöbet tutuyorlardı. Azıları hemen susturdular:

-Çok oldunuz ama? Biriniz hastalanmış, ne olmuş sanki. Biz, olup olacağı dört kardeşiz. İkişer ikişer karşı karşıya dururuz, sekiz Kesici arkadaşımızı koruruz. Onlar önlerine ne geçerse koparır ve bize uzatırlar. Siz iri yarı olmuşsunuz da ne? Kesicilerin kesip attıklarını biz hemen parçalar ve siz, Azılara sunarız. Siz oniki kardeşe biz ne verirsek onunla yetinir, çiğnersiniz.

Azı, Köpek dişinin sitemini dinlerken rahatlayıp uyuyuvermişti.

_____

MÜZİKSEVER AYI DAYI

Murat, adını taşıdığı dedesinin pek sevimli torunlarından biriydi. Akşamları dedesi sürü gütmekten dönünce hemen dizine oturur, gündüzleri olup bitenleri, arkadaşlarıyla yürüttügü fikirleri bir bir dedesine anlatıyordu. Murat'ın da dedesiyle birlikte sürü gütme merakı artıkça artıyordu.

Bir gün okullar tatil edilince dedesi Murat'ın kulağına fısıldadı:

-Hazırlan evlat, yarın seni de beraberimde götüreceğim.

Murat sevincinden hopladı, zıpladı. Ne yapacağını şaşırdı. Önce gidip arkadaşlarına müjdeledi. Onların da uyuyan merakına su serpti. Ama reddetti, dedesinin çok titiz bir adam oldugunu söyledi. Sonra

sürü rüyasına girdi. Koyunların ardından koştu, koştu. Hatta çok sevdiği bakle kuzuyu kaçırır gibi olduğu sırada sıçrayıp uyandı. Oturdu, birer topu andıran yumrucaklarıyla gözlerini ovuşturdu. Nihayet kendine geldi. Gerçek değil, rüya imiş meğer … sakinleşti.

Sabah olup uyandığı zaman dedesi püsküllü torbasını omuzlamış, topuzlu çoban sopasını koltuğu altına kısmış, kıra çıkmaya hazırdı. Murat ürktü, acele etmekten kekeledi bile:

-Beni unutacak mıydın yoksa, dede?

-Hiç unutur muyum evladım. Hadi, ben koyunları salana dek sen paparanı kaşıkla ve bana yetiş bakayım.

Murat kahvaltısını acele, ama çok acele yapmaya çalıştı. Ağız mızıkasını da cebine sokup koştu. Dedesine ta koca çeşme başında yetişti. Elinden değneği alıp sürüyü önüne kattı. Aynı dedesi gibi haykırıyordu:

-Çüş, çüş, seni gidi yaramaz! Biraz daha dayanamaz mısın, acından ölecek misin yoksa?

Derken doğanın o rengarenk manzarasına daldı. Havalar kurağa çektiği için orman boyundaki otlar sararmaya yüz tutmuştu. Papatyaların sarı sarı gözleri baygın bir hal almıştı. Al al gelincik çiçeklerinin boynu bükülmüştü. Dimdik duran, sanki onlara bekçilik eden maviş çiçekli sütleğenlerdi. Karşıda sürüye doğru başını dikmiş bir hayvan koşuyordu. Murat, bu yaratığı şimdiye kadar yalnız televizyonlarda gösterilen filmlerde görmüştü. Dedesin kavalla çaldığı uzun havayı telaşlı sesiyle kesti:

-Dede, nedir şu karşıda koşan?

-Dur,oğlum, ayı, ama aç bir ayı galiba. Gözü kararmış.

Murat dede tutturduğu havayı kesmeden ayı dayıyı gözetmeye koyuldu. Hımbıl ayı istifini bozmadan adımlarını yavaşlattı. Bir sıra geçen yaz kesilen bir tomruğu yastık edip uzandı.

Şaşılacak şey! Açtı ya, koşuyordu ya, neden birden durdu, neden uslandı? Murat dede başka bir hava tutturdu. Bu kez daha duygulu, daha içli. Murat şaşkın

şaşkın bir dedesine, bir ayıya bakıyor, gözlerine inanamıyordu. Dedesi kaval çalıyor, ayı dayı ise kulak kesilmiş kaval sesini dinliyordu. Hem de göz kırpmadan, ayağını çekmeden dinliyordu. Bir ara dedesi sustu. Ayı tıkır mıkır etti, başını bir öte, bir beri salladı. Memnuniyetsizlik gösterdi. Bu kez Murat ağız mızıkasını çıkardı, oynak bir melodi tutturdu.

Sahan içinde kavurma
Kız fistanı savurma,
O incecik belini kıvır kıvır kıvırma
Aman yarelim yalla…

Az sonra dedesi yıne eline kavalı aldı. Bir Murat, bir dedesi, bir melodi Murat, bir melodi dedesi derken sürü epey uzaklaşmıştı. Bakle kuzu da anasının ardından –tehlikeyi sezmiş gibi – ses çıkarmadan koşuyordu. Bu sahne belki bir saat, belki de daha fazla sürdü. Murat'ta nefes kalmamıştı. Dedesinin soluğu da kesilmişti. Konseri sürdürmek isteseler de takatleri

buna müsaade etmiyordu. Adeta nefesleri tükenmişti. Ayı dayı da ayağa kalktı. Kendilerine belki teşekkür etmek istiyordu. Belki de hallerine acıyordu. Sonra arkasını dönüp yürüdü.

Murat böylesi bir ekşın yaşayacaklarını, böylesi bir müzüksever ayıya rastlayacaklarını bilseydi, kıra çıkarken en azından bir arkadaşını, hem de darbukasını alacaktı.

HANIMAĞA

"Hanımağa" diye çok çok duymuştum. Ama tam anlamını hiç bir türlü izah edemiyordum kendi kendime. Bir gün pek iyi bildiğim Sevil'e komşulardan biri "hanımağa" dedi. Dedi ama istihza ile. Daha sonra Sevil'i gözümden kaçırmadım. Her hareketini, tutumunu gözümden ayırmadım.

Sevil kara saçlı, kara gözlü, ince-uzun, şirin bir kızdı. Ama şirin olduğu kadar da dağınıktı. Örneğin, sabahları uykudan kalkınca yatağnı toplaması gerek, değil mi? (Sizler mutlaka topluyorsunuzdur!) Oysa olduğu gibi bırakıveriyordu. Dahası var. Akşam çıkardığı elbiseler sandalye üzerinde: Bir kolu yüzüne, öteki tersine. Çoraplarının biri yatağının başucunda, öteki kapı arkasında. Çalışma masasını ise hiç

sormayın. Defterleri, kitapları kavga halinde. Birbirlerine Sevil'den yakınıyorlardı. Kalemleri, tükenmezleri nerdeyse hata işliyeceklerdi-adeta birbirlerini saplıyacaklar.

Sevil'in annesi elbise dolabını birkaç kez yola koydu, herşeyini yerli yerine dizdi:adeta eczaneyi andırdı. Pantolonlar bir gözde, etekler başka bir gözde, iç çamaşırlar çekmecelerde. Çoraplar dersen öyle. İyi ama bu, ancak bir gün böyle kalabiliyordu. İkinci gün yine her şey eski karmakarışık halini alıyordu.

Bir gün annesi işten eve dönünce başını tuttu, şaşırdı. Bu sırada Sevil iki öğrenci arkadaşıyle eve geldi. Doğruca odasına girdi. Tabii, arkadaşlarını da davet etti. Annesi çok çok düşünmeden kızına ders vermek istedi:

-Gel, kızım, seni bekliyorum, dedi.

Sevil, birer soru işaretini andıran iri gözlerini annesine dikti:

-Ne var?!dedi.

Bu defa annesi Sevil'in arkadaşlarına yöneltti soruyu:

-Sizin odalarınız da bu halde mi, kızlar?

Arkadaşları bir Sevil'e, bir de birbirlerine baktılar gözlerinin kuyruklarıyle.

-Bazen böyle de oluyor, dedi Damla, arkadaşını savunurcasına. Yağmur da destekler gibi başını salladı.

Sevil'in annesi kızına bakarak konuşmasını sürdürdü:

-Bu yol arkadaşlarının gözüönünde topla odanı ve bir daha bunu tekrarlama!

Sevil başını eğip harekete geçti. Belki bu andan sonra hanımağa oluşuna son verecekti.

Ben de "hanımağa" anlamını kendime izah etmiş oldum. Herhalde siz de ettiniz, öyle mi?

_____

NOTALARIN İSYANI

Notalar hiç ısyan eder mi? diyeceksiniz. Eder işte!

Şerlinin annesi çok güzel şarkı söylüyordu. Kendisini bazan öyle aldırıyordu ki, adeta kendini sahnede zannediyordu. Yanındakiler görmeselerdi, bu sesin televizyondan veya radyodan geldiğini sanacaklardı. Gelgelelim müzik eğitimi yoktu. Şerlin'in de sesi güzel mi güzeldi. Annesi "hatalar tekrarlanmamalı" dedi ve kızına müzik öğretmeni tutmaya karar verdi.Piyanoyu zaten önceden almışlardı. Şerlin de merakla çalıyordu.Notaları öylesine ezberlemişti ki, "do" dedi mi, "re", "mi", "fa", "sol", "la", "si", "do" sanki bir merdivene diziliyorlardı. Sonra öğretmeni bir notayı çalıyor, o da bilmeye

çalışıyordu. Şerlin bu dersi de çok çabuk söktü. Amma nedense bu bir saat ona çok uzun görünüyordu. Hele de pencere açık olur da, dışarıda oynayan çocukların sesi kulağına gelirse, Şerlin'in beynine hiç bir şey girmiyordu. Kafasında o notaların merdiveni kırılıyor ve notalar birbirine karışıyordu. Bu hal böyle devam edip durmayacak ya, notaların da sabrı tükenmişti. "Biz de Şerlin'e bir numara yapalım!" dediler, ısyana hazırlandılar. Ertesi gün ders sırasında istemez misin yer değiştirdiler. Şerlin "do" klavişine basıyor, piyano "mi" çalıyordu. "Mi" ye basıyor,oysa "re" çıkıyordu. Şerlin "olmaz" dedi kendi kendine. Bu kez "fa" ya bastı, öteden incecik bir "la" seslendi. Kulaklarına inanamıyordu. Gülüş gibi bir sesti gelen. "Yorgunum galiba, bu hayal olamaz!" diye düşündü ve öğretmene :

-Galiba biraz yorgunum, dinlenmem gerekecek! dedi.

Öğretmen, "kızcağız gerçekten yorgun olabilir." Diye düşündü ve derse son vermeye karar aldı.

-Peki yarın devam ederiz, dedi.

Şerlin tek başına kalınca olup bitenleri bir bir gözü önünden geçirdi ve tekrar piyanonun başına geçti. Ama notalar şakacık ısyanlarından hala vazgeçmemişlerdi. Diyesler, bemoller de yer değişmişti. Acaba piyano mu arıza yapmıştı? Öylece dalmış düşünürken etrafında bir cıvıltı, bir şamata duydu.

-Ne oluyor, ben yalnız değil miyim yoksa? Diye düşündü.

-Hayır, değilsin! Dedi dümdüz bir ses. Sanki "sol" konuşuyordu. Şerlin'in fikirlerini okuyordu. Buna başka sesler de karıştı. Sanki etrafını tüm notalar sarmıştı.

-Değilsin, değilsin!

-Bizi bir daha küçümseme!

-Sana başka oyun da oynarız!

Bu seslerin hepsi başka başka tonlarda yankılanıyordu. Şerlin uzun sarışın saçını eline dolamış, yumruk halinde sıkmış, olanca sesiyle haykırdı:

-Sizi küçümsemeyeceğim artık, en iyi, en sadık arkadaşlarım sizler olacaksınız, inanın, yemin ederim!

Ve derin bir uykudan uyanır gibi oldu.

Artık her taraf sakindi.

Notalar da yerli yerindeydi.

_____

KARAYILAN

Güliz ufak tefek, karayazı bir kızcağızdı. Ufak tefek olduğu için mi, bilmem neden ama, çevik mi çevikti. Hani derler ya, tek ayağı üstünde dört dönüyordu. Gülden ninesinin sağ eliydi Güliz. Belki ninesine çekmişti. Torununun şahsında ninesi sanki kendi çocukluğunu görüyordu. O da öyleydi. Ninesi günü bütün evde oturduğu için oğluna bir inek aldırttı. "Boş durmayacağım, sonra evde de bir çanak süt bulunsun ", diye düşündü. Oğlu da anasının bir sözünü iki etmiyordu. Hatta bir defasında Gülden nineyi horoz kovalamıştı. Akşamsı oğlu eve dönünce selam yerine takazayla başladı söze:

-Oğlum, bu horozu defet! Bak netti üstümü başımı. İşte, gaga izleri ayaklarımda hala.

Oğlu anasının üstüne toz kondurmuyordu zaten. Hemen eline bıçağı alıp kendisini horozun karşısında buldu. Yokuş yukarı bir kovalamaca başladı. Horoz koştu, oğlu koştu. Besli horoz nihayet pes etti, teslim oldu. Yere yatıverdi. Böylece anasının sözü yerine getirilmişti. Şimdi de öyle oldu. Hafta yedi pazar sekiz derken siyah benekli inek ahıra bağlanıverdi. İşte oğlu annesine böylesi bir sevinç de hediye etmişti. Nine ve torun hep beraber yaşadılar bu sevinci. Türkü söyleyip karşı karşıya oynadılar bile.

Gülden nine ineği çabucak alıştırdı nizam intizama. Onu birkaç defa kazığa çaktı. Sonra dere boyuna götürdü. Çok geçmedi inek kendisi gidip gelmeye başladı. İyi ama bir defasında inek eve dönmeyiverdi. Gülden nine telaşlandı. Acaba ne oldu? Niye gelmedi, derken Güliz hızır gibi yetişti.

-Seni Allah mı gönderdi, kızım?

Dedi ninesi ve torununa yalvarıcasına konuştu:

-Gülücüğüm, nolursun, git şu ineğe bir bak, acaba niye dönmedi. Başına bir hal mi geldi yoksa? Yerini biliyorsun ya?

Güliz, adının ilk hecesini, yani "gül"ünü taşıdığı ninesine pek düşkündü. O da babası gibi, ninesinin sözü onun için kanun demekti. Mutlaka yerine getirilmeliydi. Koştu. Hem şarkı söylüyor, hem de şarkının ahesinde zıplıyordu. Yaklaşınca ineğe haykırdı:

-Mariya, Mariya, bana bak!

Sonra el çırptı ve yine konuştu:

-Mariya, niye bakmıyorsun bana?

İnek döndü ve Güliz'e yalvarır gözlerle baktı. Hatta siyah sürmeli gözlerinin uçlarında gözyaşları bile vardı. Güliz hayret etti. "Mariya acaba niye yerinden kıpırdamıyordu? Neden ağlıyordu?"

İneği şöyle bir süzdü. Vay bir de ne görsün? Gözlerine inanamadı: Kocaman bir yılan Mariya'nın arka ayaklarına sarılmış ve memesine yanaşmıştı. Vay, onun sütünü emiyordu? Ürperdi, tüyleri diken diken olmudu. Şaşırdı. Acaba ne yapsındı? Evet, elinde sopası

vardı ya! Kaldırıp, yılanın kuyruk kısmına vurdu. İneğin ayakları kurtuldu ve birlikte eve doğru yollandılar. Yaklaşınca Güliz nefes nefese içeri girdi ve ninesine gördüklerini bir bir anlattı. Ninesi savalat getirdi, dua okudu ve "Vay, vay hayvanın başına gelenlere?"diye mırıldandı.

İyi ama inek ertesi akşam da eve dönmedi. Güliz eline sopayı alıp doğruca derenin beriki yakasına koştu. Bir de ne görsün? Aynı yerde aynı manzara. Artık deneyimi vardı ya, ama bu kez daha şiddetli indirdi sopayı yılana. Keşke şiddetini göstermez olaydı. Ineğin memesini salıveren karayılan Güliz'in peşine düşmesin mi? Güliz koştu, yılan yerde alabildiğine süründü. İp gibi uzanıp ileri ileri sıçradı. Güliz dere sularını yine koşarak geçti, yılansa yüzerek. Kıyıya çıktı. Ama dik yukarı koşamıyordu artık. Nefesi kesiliyordu. Dizlerinin bağı da sanki çözülmüştü. Karşıda Şenol amcasını gördü. Hiç bir şey diyemedi. Önüne yığılıverdei. Şenol amca da şaşkına döndü. Etrafına bakındı:

-Neden koşuyordu kızcağız acaba? Neden korkmuştu Güliz?

Eveet, gördü. O bile korktu. Ama kendini toparladı, sıktı. Çünkü Güliz'i ellerine almıştı. Onu çabucak eve götürdü. Yüzüne soğuk su serptiler. Ninesi burnuna soğan koklattı. Şenol amcası ise çeşme üzerindeki dolaptan amonyak şişesini alıp kapağının ucundan koklattı. Güliz gözünü açtı. Etrafı süzdükten sonra Şenol amcasına başıyla teşekür etti.

Şenol amca, Güliz'in ninesine olayı anlattı ve sözünü şöyle noktaladı:

İnsanlar gibi hayvanlar da kızdırılmamalı. Kızdırdın mı, canını acıttın mı, karşısındakinden ille de öç almaya yeltenir.

Evet, bu iddia götürmez bir gerçektir.

_____

ÇOBANCIK

Ağustos 99'da "Posta"
gazetesinden alınan bir haber üstüne

Rujdi kendini bildi bileli çobandı. Henüz üç yaşındaydı. Annesi onu erkenden kaldırır, koyunların ardına takardı. Daha konuşmasını bilmezken "çüş,çüş!" demesini öğrenmişti. Okul çağına girdiği zaman artık "çobancık'tı" öteki adı. Mahallenin koyunlarını önüne katar, meraya çıkarırdı. Akranları okula gidiyordu, o ise kıra. Canı sıkılıyordu ilk günlerde. Ama sonra sonra alıştı. Sadri'ye bereket versin. Sadri onun en yakın arkadaşlarından biriydi. Sizden iyisi olmasın ama, çok iyi bir arkadaştı. Onun iyiliğini belki de yaşamı boyunca unutmayacaktı. Ders saatleri biter bitmez

Sadri hemen Rujdi'ye koşardı. Aldığı dersleri Rujdi'ye de öğretiyordu. Sadri arkadaşına bir defter de hediye ettmişti. Onu bir gazete parçasına sarıp, Rujdi ekmek torbasının dibine saklıyordu. Öyle ki, çobanlık Rujdi'ye zor gelmiyordu, bilakis zevk veriyordu, eğlenceli geliyordu. Çünkü Sadri gelenedek, okulda öğrenilen harfleri çoban sopasiyle yere çiziyor, ya da topladığı yemişleri harf biçiminde yere diziyordu. Doğa onun için herşeydi. Doğayı koklamadan, yemyeşil çimenlere yaslanmadan, berrak sularında yıkanmadan kendini alamıyordu.

Yıl dediğin çabuk gelip geçiyordu. İşte Sadri ilk okulu tamamladı bile. Ama yazıp okumasını, hesap çözmesini Sadri kadar Rujdi de beceriyordu. Artı, Sadri'nin tüm kitap ve defterlerini derip topladı. Aklında bir şeyler tasarladığı besbelliydi. Düşündüğünü güneşli bir günde Sadri'ye de açıkladı. Beraberce iki arkadaş çok çok sevindiler. Elele tutunup dakikalarca zıpladılar, hopladılar. Sevinç çığlıklarından koyunlar bile ürktüler. Rujdi gidip öğretmenleri buldu

kendileriyle görüştü, konuştu. Fikir danıştı. Açık okul öğrencisi olmak istediğini bildirdi. Öğretmenler fikrini hoş gördüler, girişimini tebrik ettiler.

…Aradan bir kaç ay geçmişti ki, Rujdi de okur yazar olduktan başka ilkokulu bitirmiş, tamamlamıştı. Koyunların ardında olsa da, aralarında bulunsa da, aklı bir değirmen misali çalışıyor, yeni yeni fikirler doğuruyordu. İnsanın yanında bir de dost omuzu bulununca, yokuşlar daha çabuk, zorluklar güçlüksüz aşılıyordu.

Orta okul dersleri de eğlenceli geldi Rujdi'ye. Öğretmenleri de sevecen mi sevecendi. Onu gördükçe, sokakta rastladıkça durup konuşuyor, kumral saçını okşuyor, kendisine sınav gününü hatırlatıyorlardı. Oysa sınava her zaman hazır gibiydi. Çünkü Sadri gibi sadık bir arkadaşı, onun da kırılmaz bir iradesi vardı. Amacı, çalışmak, okumak ve ne pahasına olursa olsun yüksek okula ulaşmaktı.

……

1999-un ağustos ayı da gelip çatmıştı. Rujdi'yi postacı yerde gökte arıyordu. Tabii, onu bulmak zordu. Çünkü yıllardır kendisine birer insan gibi, birer arkadaş gibi yoldaş oldular. Tüm dersleri onlara anlattı, mülayim canlı varlıklarla haşır neşir oldu, uçsuz bucaksız kırları, yemyeşil ovaları hepberaber dolaştı. Oysa postacının elinde taşıdığı, bir bebek misali koruduğu mektup kendisine dünyaları bahşedecekti. Onun emellerini renklendirecek, parlak yarınlarını hayal ettirecekti. Evet, Rujdi yüksek okul sınavlarını kazanmıştı. Postacı Rujdi'yi, yüksek okula kaydolmaya davet eden mektubu getiriyordu kendisine. Ne mutlu Rujdi'ye!

Rujdi'nin en çok merak ettiği öğrenci yaşamıydı. Sınavlarını alsa da, o yaşanası öğrencilik yıllarını hep hayalinde yaşattı. Şimdi en çok buna can atıyordu.

Evet, çobancık bilgisayar mühendisi olacaktı. Yıllardır beraber olmaya alıştığı o "dilsiz" arkadaşlarından ayrılmak güç olsa da, bunu yapmak

zorundaydı. Zira onlarla birlikteliğine son vermesi, yaşamını bilim alanına yönlendirmesi gerekti.

Hayat bir ağaç misali - her bahar yeni yeni dallanıyor, bilim ise kapılarını yeni yeni sahalara açıyordur.

ÇİRKİN ÇİÇEK OLUR MU

Daha bebekken Didem'e "Ne çirkin kız"deyip "tfü-tfü" diye tükürür gibi yapıyorlardı yetişkinler. Biraz büyünce Didem bu sözlerin anlamını açıklamaya başladı. Güceniyor, konuşanlara sırtını dönüyordu, bazan ağlıyordu da.

-Anne, gerçekten ben çirkin miyim?

-Anne, beni neden çirkin doğurdun?

Bu sorular karşısında anne bazan gülüyor, bazan da cevap vermek zorunda kalıyordu:

-Güzel kızlara büyükler her zaman öyle der.

-Neden öyle diyorlar, anne. Demek büyükler yalan söylüyor?

-Hayır, kızım, yalan değil, nazar tutmasın diye tersini söylüyorlar.

Aslında Didem güzel bir kızdı. Kaşı hilal, saçı kumraldı. Kirpikleri ise ela gözünün üzerinde adeta birer yelpazeyi andırıyordu. Kardeşleri onunla iftihar ediyor, gurur duyuyorlardı.

Gelgelelim Didem her şeye çok çabuk güceniyor ve gözleri hemen yaş doluyordu. Babası böyle hallerde Didem'le alay edercesine konuşuyordu:

-Didem, ne yapıyorsun, kızım? Galiba yine fareleri suluyorsun?

O zaman Didem gözyaşları arasından gülümsüyor ve:

-Baba, neden öyle diyorsun. Fareler gözyaşı ile mi sulanır?diye soruyordu.

Aradan yıllar geçse de, Didem her ne kadar büyüse de, bu huyundan vazgeçmiyordu. Bir gün yine böyle ağlarken babası elinde bir ayna ile karşısına dikildi:

-Didem, kızım, sana çirkin dendi mi, güceniyordun. Ne kadar çirkin olduğunu al, sen de gör! demesin mi?

Didem'in aynayı babasının elinden kapmasıyle, pencere önüne aydınlığa koşası bir oldu. Bir de ne görsün?! Hayret! O güzelim gözlerinin üstündeki kapaklar kıpkırmızı, şiş şiş. Burnu dersen patlıcan misali:kabarmiş, kabarmiş. Pamiş elleriyle yüzünü kapattı:

-Vay, ben gerçekten de çirkinmişim. Demek bana "Ne çirkin kız" demelerinde haklıymış o kadınlar.

Ve kendisine "Gidi seni çirkin" diyen yenge ve teyzeler gözü önüne geldi.

Didem ablalarının konuşmalarına her defasında kulak kabartıyordu. Sonra radyo ve televizyondan da duyuyor ve estetik konularına ilgi gösteriyordu. Feşmanca burnuna estetik yaptırmış, filanca dudaklarını küçültmüş gibilerden… Bir gün Didem ablasına sorucu oldu:

-Abla, estetik ne demek?

Ablası ne dese beğenirsiniz:

-Senin gibi ağlamaktan burnu şişenler gidip estetik yaptırır, yani burnuna onarım yaptırır.

-Bunu kimler yapıyor?

-Özel doktorlar…

Ha, iyi ki ablası Didem'in aklına düşürdü, kulağını deldi.

Birkaç gün sonra Didem merdivenlerden yaya inerken, istemez misin, ikinci katta oturan doktor amcaya rastladı. Selam verip doktoru durdurdu:

-Doktor amca, siz kızların yüzlerine estetik yapıyor musunuz?

Doktor hayretle gülümsedi:

-Eee, niye soruyorsun?

-Bana da yapar mısınız?

-Neden?

-Çünkü ben çirkinim? Beni her gören "çirkin kız" diyor. Geçenlerde babam da öyle dedi ve beni inandırmak için aynayı elime sıkıştırdı.

Doktor amca Didemi elinden tutup doğruca muayene odasına götürdü. Ona çeşitli aletler gösterdi,

trafik canavarının bozduğu o güzelim yüzleri nasıl onardığını örneklerle anlattı.

Didem gözlerini kırpmadan doktor amcaya bakıyor ve söylediklerini o küçümencik beynine mühürlüyordu.

Kendisini yolcu ederken doktor amca işaret parmağını sallıyarak konuştu:

-Bak ne kızım, siz çocuklar **Allahın bahşettiği bu güzelim nimetleri-o şirin yüzü, harika gözü, dümdüz elayağınızı, velhasıl vücutunuzu herşeyden en çok, yani gözbebeğiniz gibi korumalısınız.** Çünkü doğa herşeyi yerli yerinde verir. Düşün bir kere, siz aynı çiçekler gibisiniz. Çirkin çiçek sen hiç görmüş müsün? Başka bir deyimle **"Allah dağına göre karı", "İnsanına göre boyu postu verir".**

Bu son sözleri düşünürken Didem doktor amcaya teşekkür etmeye bile unutmuştu.

CEZALARIN EN BÜYÜĞÜ

(*İSMET BEY'İN ANISINA*)

Evvel zamandayken, kalbur samandayken, keçi berber iken bir halk ozanı varmış. Bilgili mi bilgili, verimli mi verimliymiş. Ozan güneşi her sabah ayakta karşılar, her akşam da ayakta uğurlarmış.

Gönül ne kahve ister
Ne kahvehane
Gönül muhabbet ister
Kahve bahane

deyip, mahalle mahalle dolaşır, şiirleri için "altın tozlar" toplarmış. Akşam oldu, gökyüzünde yıldızlar

yerde birilerini ararmış gibi gözlerini ışıldattılar mı, ozan odasına çekilir, ilhama gelirmiş. Gördüklerini, başından geçirdiklerini idare lambası ışığı altında alelacele kaleme alırmış. Pek tabii ki, her gördüğü, her duyduğu, her başından geçirdiği olumlu değil, aralarında olumsuz olan olaylar da varmış. Bir gün, beş gün derken aradan aylar geçmiş. Ozanın yazdıkları dost çevrelerinden dışarı da sızmış, idare makamlarının kulağına varmış. Eleştirildiklerinden dolayı bunlar iyice kızmış, küplere binmişler. Ne yapsınlar, ne etsinler diye uzun uzun düşünmüşler ve son sonu kararlarını vermişler: Ak sakallı ozanı alıp zındana atmışlar. **"Şöhret ateşten gömlektir"**demezler mi hani. Ozan dört duvar arasında bulunsa da, yazıp çizmekten vazgeçmemiş, yazmış da yazmış. Gördüklerini, başından geçirdiklerini kaleme almaya devam etmiş. Ama bu kez kader ortaklarının durumunu da dile getirmiş. İdarecileri, yöneticileri de eleştiri yağmurunu üzerlerinde hissetmişler. Ve düşün düşün düşünmüşler. Acaba nasıl ceza giydirsinler de, bu dize gelmeyen

herifi sustursunlar, yerle bir etsinler? Zira zındana atılması, tek başına hücreye tıkılması ozanın kalemini etkilememiş, çanını tıkamamıştı. Kafasını çalıştıran akıllının biri teklifte bulunmuş:

-Gelin bu herife cezaların en büyüğünü verelim, demiş.

Teklifi kabul edilmiş. Ozanın hücresine bir başkasını da getirmişler. Ozan bu duruma çok çok sevinmiş.

-Tamam, demiş, yazdıklarımı dinleyecek bir başkası da yanımda olacak.

Ozan yazmış yazmış ve bir gün kader kardeşine demiş ki:

-Bak ne kardeş, sana birşeyler okusam ne dersin?

-Hay hay, demiş karşısındaki. Ben yazıdan çiziden pek anlamam amma…

Ozan dediğini yapmış. Almış adamı karşısına okumuş da okumuş. O okumuş muhatabı dinlemiş. Ozan okudukça galeyana gelmiş, muhatabı da ozanın

duygusallığı karşısında duygusuz kalmamış. İki gözü iki çeşme olmuş, ağlamış da ağlamış.

Ozan bir sıra okumasını kesmiş ve karşısındakine demiş ki:

-Birader, doğrusunu söyle bana. Şiirim sana ne anlattı da gözünün yaşını tutamadın? Bak pos bıyığın, tel tel sakalın sırılsıklam olmuş.

Ozanın hapis arkadaşı gözlerini silerek konuşmuş:

-Bak ne kardeş, ben üç dört aydan beri bu karanlık zındandayım. Üç dört ayın adı var. Evimi, horantamı, evde bulunan eşyamı, davarımı dahi özledim. Hepsi burnumda burcu burcu kokuyor. Hele de o seyrek sakallı keçim. Sakalı tıpkı seninki gibi. Onu hatırladım da kendimi tutamadım.

Ozan başını eğip düşünmüş düşünmüş ve sonra da:

-Yazıklar olsun sana!demiş.

Demiş ve kendisine ceza veren adama hak vermiş. Demek ki, birini cezalamak istersen kendisine

cahil bir muhatap gönder. Bu, cezaların en büyüğüdür, diye düşünmüş.

_____